Avaluació del projecte de Formació en salut mental infanto-juvenil

Informe de resultats

Ref. 11.4348
29 de gener 2024

Estudi realitzat amb la col·laboració de:

Equip tècnic D'EP Institut responsable de l'estudi:

Sílvia Amblàs i Pons (directora tècnica)
Judit Abad Gil (responsable de projectes)

Índex

1. Introducció 4
1.1. Presentació 4
1.2. Objectius de l'avaluació 6
2. Metodologia 7
3. Marc conceptual 10
3.1. Efectes de les formacions dirigides a familiars 10
3.2. Efectes de les formacions dirigides a professionals 11
4. Resultats: formacions a familiars 12
4.1. Participants a l'enquesta 12
4.2. Tipus de participació 14
4.3. Informació i model d'abordatge 16
4.4. Apoderament i consciència de necessitats de suport i autocura 20
4.5. Habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament 25
4.6. Valoració global 30
5. Resultats: formacions a professionals 31
5.1. Participants a l'enquesta 31
5.2. Tipus de participació 33
5.3. Informació i model d'abordatge 35
5.4. Consciència dels reptes, necessitats de suport i d'autocura 38
5.5. Treball coordinat i col·laboratiu amb altres professionals 41
5.6. Habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament 43
5.7. Valoració global 46
6. Conclusions 47
7. Elements de reflexió per a la millora 49
8. Annex 52
8.1. Bibliografia consultada 52
8.2. Línia de punts de les entrevistes 54
8.3. Qüestionaris (versió Word) 64

1. Introducció

1.1. Presentació

El projecte de Formació en salut mental infanto-juvenil, desenvolupat per la Federació Salut Mental Catalunya (FSMC) i per la Fundació Probitas, vol contribuir al desenvolupament de capacitats de familiars i professionals oferint-los informació, eines i recursos a través de l'assessorament, la formació i la capacitació.

L'**objectiu** del projecte formatiu és la prevenció terciària i la promoció de la salut mental, la millora de la qualitat de vida d'infants, adolescents i joves (IAJ) amb una problemàtica de salut mental i la seva recuperació, a través de la capacitació de familiars i professionals.

Les **persones beneficiàries directes** són familiars i professionals de la xarxa comunitària, no especialitzada en salut mental, que acompanyen infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental, de fins a 25 anys.

Durant el període 2020-2021, amb la col·laboració de la Fundació Probitas, es van elaborar 4 guies dirigides a famílies i professionals sobre:

- La xarxa de salut mental: "La xarxa de salut mental: orientacions i suports".
- Les autolesions: "Autolesions en infants, adolescents i joves".
- L'aïllament: "Aïllament en infants, adolescents i joves".
- Les situacions de tensió i conflicte: "Situacions de tensió i conflicte en infants, adolescents i joves".

Les noves guies han estat el punt de partida pel desenvolupament de les activitats formatives. La creació d'aquests materials i de les formacions/tallers té com a objectiu donar resposta a alguns dels reptes que es van detectar a l'informe "Atenció a la salut mental infantil i adolescent a Catalunya" elaborat el 2016 per la Fundació Pere Tarrés i la Federació SMC.

El projecte de salut mental infanto-juvenil aborda les següents necessitats detectades:

- Orientació i suport a famílies i professionals.
- Ampliació dels coneixements en salut mental infanto-juvenil.
- Capacitació i eines per acompanyar a infants, adolescents i joves.

El projecte inclou diferents serveis i activitats.

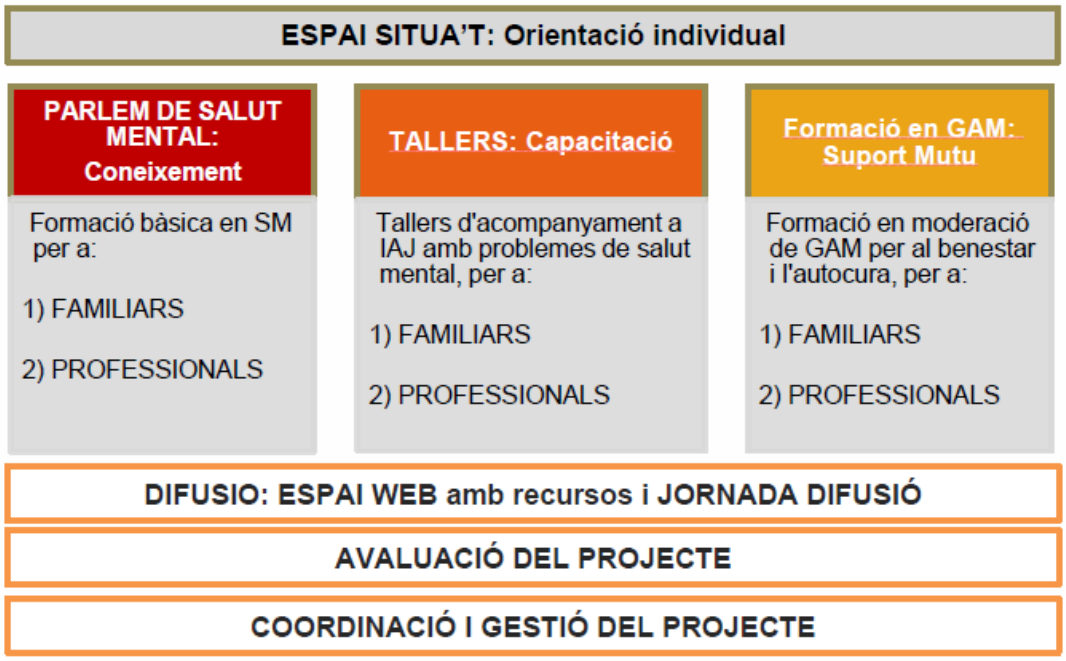

L'estudi d'avaluació s'ha dirigit a la formació grupal que inclou:

- Parlem de Salut Mental ("Parlem"). Formació bàsica en salut mental per a l'adquisició de coneixements i recursos, des d'una perspectiva de cura i autocura.
- Tallers de capacitació ("Taller"). Capacitació en salut mental infanto-juvenil, en habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental, des d'una perspectiva de cura i autocura

1.2. Objectius de l'avaluació

L'objectiu general de l'estudi és avaluar la utilitat del projecte des d'una perspectiva qualitativa i quantitativa posant el focus en les accions formatives grupals "Parlem" i "Tallers".

Com a objectius específics s'han plantejat:

- Definir el marc d'avaluació. Identificar les dimensions d'avaluació o principals efectes per cada acció "Parlem" o "Tallers" tenint en compte la població diana (familiars o professionals no especialitzats).
- Avaluar els efectes percebuts, en els beneficiaris directes, de les accions tenint en compte el tipus de participació o formació rebuda:
    - Només "Parlem".
    - Només "Taller".
    - "Parlem" + "Taller", es recomana fer el Parlem abans del Taller si no es disposa d'uns coneixements bàsics en salut mental infanto-juvenil.
- Identificar elements de reflexió o aspectes de millora en les accions formatives.

El marc temporal de l'avaluació comprèn les següents edicions: de la segona a la quarta edició.

	1a Edició primavera 2022	2a Edició tardor 2022*	3a Edició primavera 2023	4a Edició tardor 2023
Marc temporal de l'avaluació	-	✓	✓	✓

*A la segona edició no es va impartir el Taller dirigit a familiars perquè es va cancel·lar.

Concretament, les accions formatives incloses en l'avaluació han estat:

- 1 Parlem dirigit a familiars arreu de Catalunya l'octubre de 2022 (2a Edició).
- 1 Parlem dirigit a professionals arreu de Catalunya l'octubre de 2022 (2a Edició).
- 1 Taller dirigit a professionals arreu de Catalunya el novembre de 2022 (2a Edició).
- 1 Parlem dirigit a familiars arreu de Catalunya el maig de 2023 (3a Edició).
- 1 Parlem dirigit a professionals arreu de Catalunya l'abril de 2023 (3a Edició).
- 1 Taller dirigit a familiars arreu de Catalunya el juny de 2023 (3a Edició).
- 1 Taller dirigit a professionals arreu de Catalunya el maig de 2023 (3a Edició).
- 1 Parlem dirigit a familiars arreu de Catalunya el novembre de 2023 (4a Edició).
- 1 Parlem dirigit a professionals d'entitats col·laboradores de la Fundació Probitas l'octubre de 2023 (4a Edició).
- 1 Taller dirigit a familiars arreu de Catalunya el novembre de 2023 (4a Edició).
- 1 Taller dirigit a professionals d'entitats col·laboradores de la Fundació Probitas el novembre de 2023 (4a Edició).

2. Metodologia

El resum del procés metodològic seguit, es plasma a continuació:

La revisió documental juntament amb les entrevistes realitzades als responsables del projecte o de les formacions han servit per delimitar el marc teòric de l'avaluació i definir els aspectes a avaluar en cada una de les dimensions.

A partir del marc teòric s'han elaborat els instruments d'avaluació: d'una banda, els guions de les entrevistes a participants (veure annex) i, de l'altra, els qüestionaris per a realitzar les enquestes a participants (veure annex).

A partir de la revisió i validació dels instruments per part de la responsable del projecte, es van portar a terme 6 entrevistes i dues enquestes una a familiars i l'altra a professionals no especialitzats en salut mental.

A. Revisió documental

La revisió documental ha tingut 4 focus d'interès:

- Temes generals com model d'atenció i de recuperació, l'estigma en salut mental i les necessitats en salut mental d'infants i joves.
- Instruments d'avaluació que poguessin ser d'interès en la formulació d'alguns ítems dels qüestionaris ad hoc.
- Estudis sobre els efectes o beneficis de formacions similars dirigides a familiars.
- Estudis sobre els efectes o beneficis de formacions similars dirigides a professionals.

La bibliografia organitzada per temes pot consultar-se a l'annex.

B. Entrevistes

Responsables de les formacions

S'han portat a terme, en modalitat online, les dues entrevistes previstes als responsables del projecte o de les formacions. La informació sobre les dates i durada de l'entrevista i el perfil són les següents:

Data	Durada	Perfil	Sexe	Rol/càrrec
2/8/2022	60 min	Professional projecte	D	Responsable de programes de recuperació i formació
12/9/2022	40 min	Professional projecte	H	Formador

Participants a les formacions

S'han portat a terme, en modalitat online, 6 entrevistes a participants. S'havien previst 3 a familiars i 3-4 a professionals, però no ha estat possible complir amb aquest darrer objectiu. A continuació es mostra la informació relativa a aquestes entrevistes:

Data	Durada	Perfil	Sexe	Edició	Participació
27/9/2022	52 min	Familiar participant	D	1a	"Parlem" + "Taller"
6/2/2023	36 min	Familiar participant	D	2a	"Parlem"*
13/7/2023	35 min	Familiar participant	D	3a	"Parlem" + "Taller"
13/7/2023	31 min	Familiar participant	D	3a	"Parlem" + "Taller"
9/2/2023	34 min	Professional participant	H	2a	"Parlem" + "Taller"
31/7/2023	26 min	Professional participant	D	3a	"Parlem" + "Taller"

* En la segona edició de familiars només es va realitzar el "Parlem"

L'avaluació qualitativa a partir de la visió dels professionals participants en les formacions ha quedat limitada per dues circumstàncies: d'una banda únicament han participat dues persones i de l'altra les dues persones entrevistades tenien formació prèvia en l'àmbit de la salut mental de manera que molts efectes no s'han pogut explorar.

C. Enquesta

L'enquesta a familiars i professionals s'ha realitzat en 3 moments temporals diferents, aproximadament després d'un mes de la finalització del "Taller de capacitació".

La responsable del projecte es va encarregar de fer arribar els enllaços personalitzats a les persones participants a les formacions. D'EP Institut va realitzar el seguiment de la resposta per tal que la responsable del projecte enviés dos recordatoris a aquelles persones que encara no havien participat.

Es va acordar com a criteri d'inclusió en l'estudi que el participant hagués fet com a mínim el 50% de les hores o sessions de la formació/formacions on estava inscrit.

En global, l'enquesta dirigida a familiars compta amb 26 respostes vàlides que suposen una participació del 76,5%, tenint en compte aquells/es que compleixen el criteri d'inclusió.

Perfil	Edició	Assistents a les formacions	Compleixen criteri >50%	Participants enquesta	% participació
Familiars	2	9	8	7	87,5%
Familiars	3	19	14	12	85,7%
Familiars	4	13	12	7	58,3%
Familiars-Total	Totes	41	34	26	**76,5%**

L'enquesta dirigida a professionals compta amb 38 respostes vàlides en total que suposen una participació del 88,4%, en base a aquells/es que compleixen el criteris d'inclusió.

Perfil	Edició	Assistents a les formacions	Compleixen criteri >50%	Participants enquesta	% participació
Professionals	2	17	17	16	94,1%
Professionals	3	16	15	13	86,7%
Professionals	4	11	11	9	81,8%
Professionals-Total	Totes	44	43	38	**88,4%**

Per analitzar els resultats de l'enquesta per dades globals s'han utilitzat percentatges i mitjanes (anàlisi descriptiu univariat) i per comparar grups que han cursat diferents opcions formatives s'ha utilitzat la prova *t* de Student i ANOVA (anàlisi bivariat).

3. Marc conceptual

3.1. Efectes de les formacions dirigides a familiars

El marc conceptual de l'avaluació sobre els efectes de les formacions dirigies a familiars s'ha definit a partir de 4 dimensions:

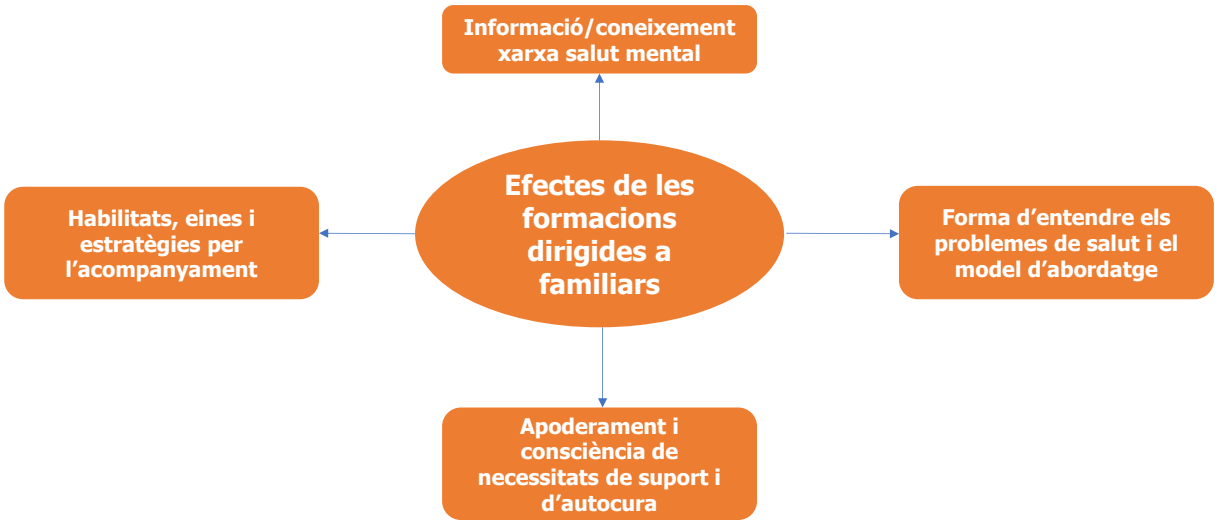

Per a cada dimensió s'han identificat diferents aspectes a avaluar, entre parèntesi s'especifica el nombre d'ítems o preguntes que s'han utilitzat als qüestionaris per avaluar cada dimensió.

- Informació/coneixement de la xarxa de salut mental (3 ítems): xarxa pública i comunitària.
- Forma d'entendre els problemes de salut mental i el model d'abordatge (4 ítems): concepte de problema de salut mental, comprensió de les actituds o conductes que obstaculitzen la recuperació, abordatge des d'un model de recuperació, sistèmic i amb enfocament comunitari.
- Apoderament i consciència de necessitats de suport i d'autocura (6 ítems): seguretat en un mateix/a per acompanyar, identificació de necessitats de suport i recursos per millorar l'acompanyament, sentir-se menys sol/a, estratègies per l'autocura i la gestió emocional.
- Habilitats, eines i estratègies per l'acompanyament (4 ítems): empatia i comprensió del patiment del familiar, habilitats de comunicació i relació, gestió positiva de les situacions de tensió.

3.2. Efectes de les formacions dirigides a professionals

El marc conceptual de l'avaluació sobre els efectes de les formacions dirigides a professionals està configurat per 5 dimensions:

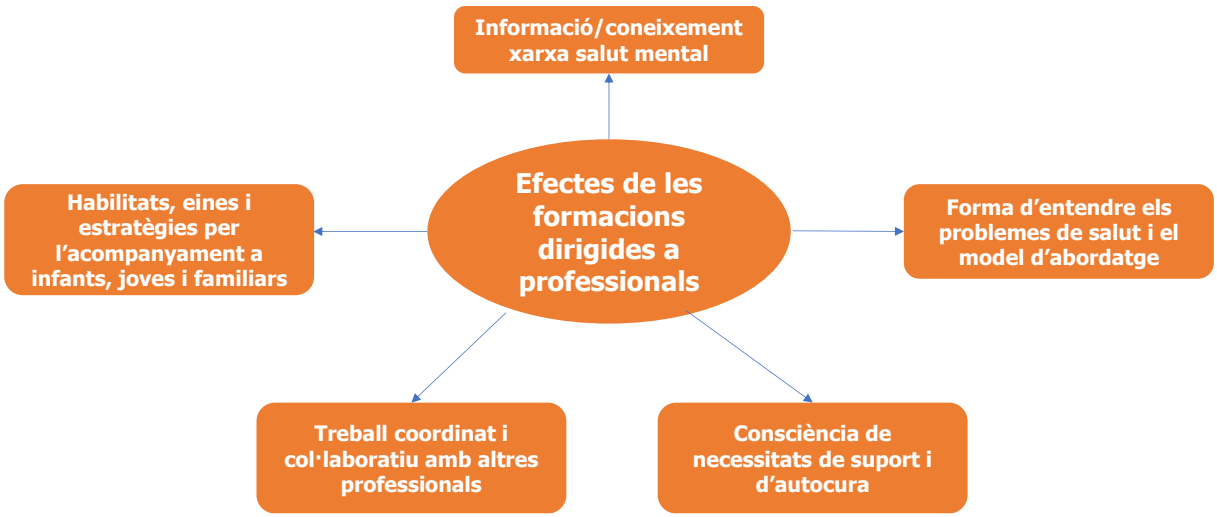

Cada dimensió engloba diferents aspectes, entre parèntesi s'especifica el nombre d'ítems o preguntes utilitzats a l'enquesta:

- Informació/coneixement de la xarxa de salut mental (2 ítems): xarxa pública i comunitària.
- Forma d'entendre els problemes de salut mental i el model d'abordatge (5 ítems): concepte de problema de salut mental, comprensió de les actituds o conductes que obstaculitzen la recuperació, abordatge des d'un model de recuperació, sistèmic, basat en l'apoderament i amb enfocament comunitari.
- Consciència de necessitats de suport i d'autocura (3 ítems): identificació de necessitats de suport i recursos per millorar l'acompanyament, prendre consciència dels dilemes en l'acompanyament i les estratègies per l'autocura.
- Treball coordinat i col·laboratiu amb altres professionals (3 ítems): reforç de la connexió i coordinació amb altres professionals, consciència de les dificultats del treball col·laboratiu i comprensió de l'impacte o beneficis d'aquest
- Habilitats, eines i estratègies per l'acompanyament (5 ítems): empatia i comprensió del patiment de l'infant/adolescent/jove i dels seus familiars, habilitats de comunicació i relació, gestió de les situacions dilemàtiques.

4. Resultats: formacions a familiars

Aquest apartat s'estructura de la següent manera:

- En primer lloc es descriuen les característiques dels familiars que han participat en l'enquesta (subapartat 4.1).
- En segon lloc s'analitzen aspectes relacionats amb la implementació (subapartat 4.2) a partir de la informació de l'enquesta i la proporcionada per la responsable del projecte.
- En tercer lloc es presenten els resultats sobre els efectes de la formació segons la percepció dels familiars participants tenint en compte l'enquesta i les entrevistes realitzades (subapartats 4.3 a 4.6).

4.1. Participants a l'enquesta

El perfil sociodemogràfic posa de manifest un predomini majoritari de dones (92,3%). La mitjana d'edat se situa en 51,6 anys.

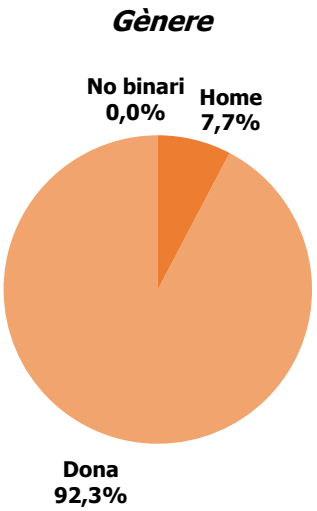

n=26

La relació amb la persona que presenta algun problema de salut mental és principalment paternofilial (96,1%), el 92,3% és la figura materna. La mitjana d'edat del familiar a qui estan acompanyant en el procés de recuperació és de 17,7 anys, sent les edats més freqüents entre 15 i 18 anys.

Tipus de relació

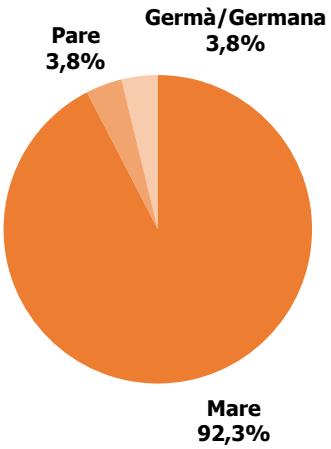

n=26

El 57,7% té o ha tingut vinculació amb la FSMC, principalment a través de l'Espai Situa't o dels Grups d'Ajuda Mútua (GAM). Per tant, més de la meitat té una relació de continuïtat amb la federació.

Has participat en altres serveis/activitats de la Federació Salut Mental Catalunya? (% Sí)

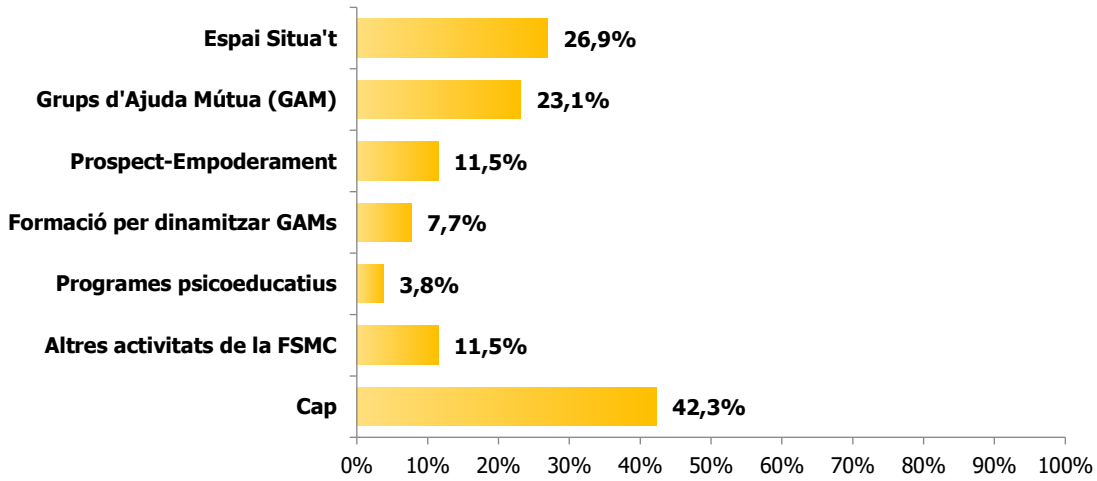

n=26 (resposta múltiple)

4.2. Tipus de participació

Les persones que han respost l'enquesta han participat o bé en el Parlem o bé en totes dues formacions.

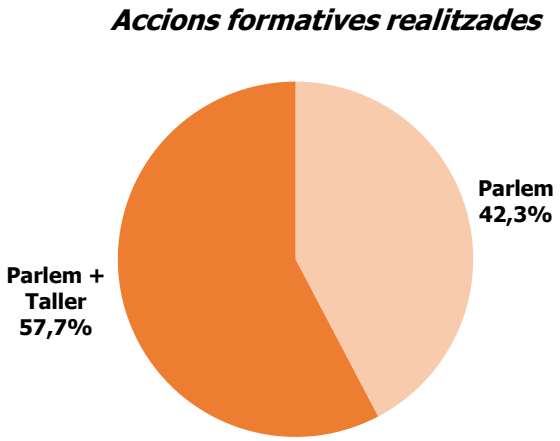

n=26

El nombre mig de sessions realitzades posa de manifest que és freqüent perdre's alguna, especialment entre les persones que han portat a terme ambdues formacions. L'assistència a totes les sessions assoleix el 63,3% en el cas del Parlem i el 46,7% en el cas de realitzar ambdues formacions.

Tipus de participació	Nombre de sessions impartides	Mitjana del nombre de sessions realitzades	% Participants assistència completa	% Participants assistència parcial
Parlem	3	2,6	63,3%	36,4%
Parlem + Taller	5	4,3	46,7%	53,3%

Cal tenir en compte que els efectes o beneficis de la formació poden veure's afectats per l'assistència.

D'altra banda, durant les formacions es recomana la lectura de les guies per tal d'aprofundir o complementar la informació que es treballa durant les formacions.

En aquest sentit, aproximadament 2 de cada 3 familiars fan lectura de les guies sigui en la seva totalitat o d'alguns capítols, però 1 de cada 3 només les ha fullejat. La guia sobre la xarxa de salut mental és la que té un seguiment menys generalitzat.

Quina lectura has pogut fer de les guies...? (%)

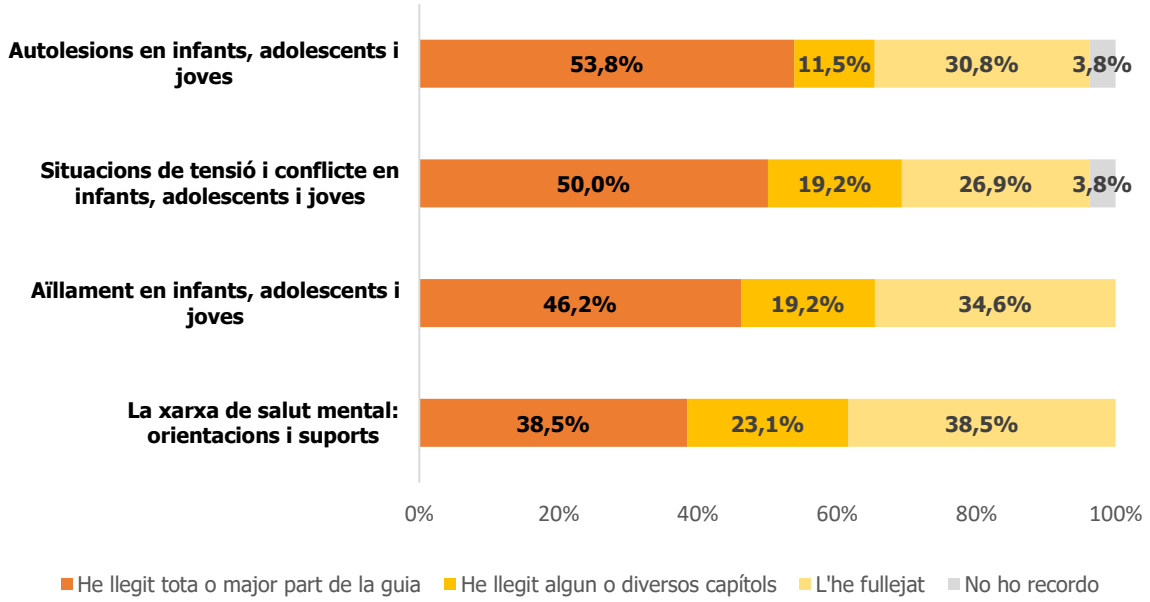

n=26

Els propers apartats (4.3, 4.4 i 4.5) se centren en l'anàlisi dels efectes percebuts pels familiars, tenint en compte 4 aproximacions:

- En primer lloc, una visió general en base al percentatge de resposta per les següents categories: cap efecte (puntuació 0), efecte baix/mig baix (1-4), efecte mig (5), efecte mig alt/alt (6-9), efecte molt alt (10) i aspecte prèviament treballat o integrat.
- En segon lloc, les mitjanes obtingudes a partir de les valoracions de 0 a 10, que no inclouen les persones que han resposta "Prèviament integrat".
- En tercer lloc, la comparativa de les mitjanes entre el grup que ha realitzat el Parlem i el grup que ha realitzat el Parlem i el Taller.
- Per últim, s'aporten el verbatims obtinguts a partir de les entrevistes realitzades que evidencien els efectes de la formació.

4.3. Informació i model d'abordatge

Com a visió general, els efectes percebuts de la formació en aspectes relacionats amb la informació sobre recursos o la xarxa en salut mental i el model d'abordatge reben valoracions principalment de 6 o més (escala 0-10) (veure taula). Malgrat alguna valoració baixa, cal posar en valor que en 5 dels 7 aspectes més del 15% de participants atorga la puntuació màxima.

També cal tenir en compte que hi ha aspectes que alguns participants ja tenen força treballats o integrats abans de la formació com: la visió o abordatge sistèmic amb la implicació de tota la família (34,6%) i la consciència sobre l'estigma i l'autoestigma (19,2%).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=26)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
a) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa pública de salut mental infanto-juvenil	0,0	7,7	3,8	53,8	23,1	11,5
b) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa comunitària i/o teixit associatiu (ex.: associacions, grups d'autoajuda, etc.)	3,8	3,8	3,8	76,9	7,7	3,8
c) Disposar d'informació per saber on dirigir-me segons la necessitat (ex.: com a familiar, davant d'una situació de crisi...)	11,5	3,8	3,8	65,4	7,7	7,7
d) Prendre consciència sobre què és i quins efectes té l'estigma social i l'autoestigma	0,0	0,0	3,8	61,5	15,4	19,2
e) Identificar i moderar actituds o conductes que poden contribuir a mantenir determinats patrons de relació disfuncionals (ex.: deixar espai perquè aprengui a afrontar els problemes...)	0,0	3,8	3,8	61,5	19,2	11,5
f) Creure en les possibilitats que el meu familiar avanci cap a la recuperació o el benestar	0,0	0,0	7,7	57,7	23,1	11,5
g) Entendre la necessitat que tota la família (ex.: ambdós progenitors, germans...) entengui i participi en l'acompanyament	0,0	3,8	0,0	46,2	15,4	34,6

En aquest àmbit, els aspectes en què es percep més avenç (en base a les mitjanes) han estat: la presa de consciència sobre l'estigma i l'autoestigma (8,4) i creure en l'abordatge basat en model de recuperació (8,4). També destaquen la identificació d'actituds o conductes que obstaculitzen la recuperació (8,0) o entendre la necessitat d'un abordatge sistèmic (8,0).

D'altra banda, els que assoleixen un avenç més moderat són els relacionats amb la informació, principalment el relatiu al coneixement dels circuits/recursos d'atenció segons la necessitat (6,7).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (mitjana)

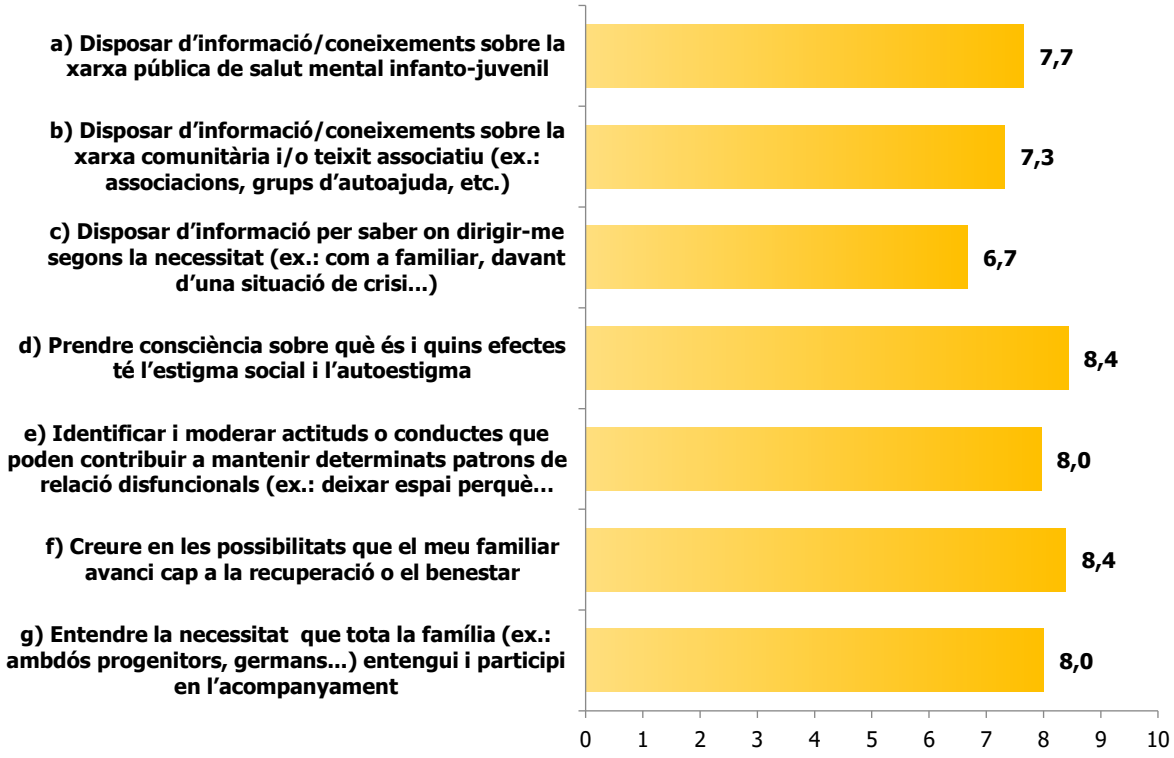

n= 17-25 (efecte valorat entre 0 i 10)

Els comentaris recollits durant les entrevistes posen de relleu la utilitat de la informació per conèixer recursos pensats per familiars, ja que consideren que la xarxa pública està molt centrada en l'atenció directa a l'infant o jove amb el problema de salut mental, però té poc en compte la necessitat de suport dels familiars.

Concretament afirmen haver ampliat el coneixement sobre recursos de la xarxa comunitària o associativa, aquest darrer aspecte sembla prendre més rellevància que a les valoracions de l'enquesta. Addicionalment, apunten que sovint és informació que desconeixien i que haurien necessitat tenir abans.

"Nuestros hijos van de un lado para otro que si hospital de día, que si URTA, que si CSMIJ... Para mí fue un apoyo muy grande, en esos momentos no teníamos o no sabíamos dónde dirigirnos como

familia. Cuando estábamos en el Parlem nos comentaron dónde o a quién podíamos dirigirnos. También, cómo todas hablábamos de dónde habíamos estado te servía para saber cómo habían llegado. Para la familia, nos enviaron via mail, este lugar es para esto, este para esto. Lo guardé y lo tengo". (entrevista-familiar)

"M'ha servit i molt perquè era una xarxa que jo no coneixia, de fet crec que és un dels grans descobriments. Estava com molt limitada a la xarxa més de CAP, CSMIJ... tot el que és mèdic no tan associatiu. I a partir de conèixer tota aquesta xarxa m'ha permès entrar en contacte i fins i tot trobar altres recursos que jo no coneixia i que ningú et parla". (entrevista-familiar)

"Partim de la base que som de X (àrea allunyada) i que no coneixíem cap recurs, vaig flipar quan vaig conèixer el Situa't, l'Activa't i em van oferir fer els Prospects i vaig començar a fer totes les formacions que anaven arribant. Vaig pensar: 'Ostres, on éreu fins ara?' La sensació era jolin si tot això ho hagués sapigut 2 o 3 anys abans... El toro no m'hagués agafat com m'ha agafat". (entrevista-familiar)

"Me ha servido para conocer todas las asociaciones que hay, por ejemplo. Todos los recursos, todo para mí era nuevo. Tengo una pincelada, que si ahora alguien me preguntase le diría: Pregunta por esto, pregunta por estas asociaciones". (entrevista-familiar)

En relació amb el concepte de salut mental, en alguna entrevista s'assenyala que la formació aporta una visió més normalitzadora i àmplia dels problemes o trastorns de salut mental.

"Al començament quan et parlem de salut mental penses que són aquests grans trastorns de les problemàtiques típiques de bipolaritat, límits... coses d'aquestes. Però després quan aterres i comences a veure que... és un ventall tan enorme t'adones que qualsevol persona que no estigui bé emocionalment ja està allà a primera línia". (entrevista-familiar)

"M'ha canviat una mica la visió amb aquestes xerrades. Abans per mi el concepte de salut mental era algo com molt diagnòstic, una etiqueta. Aquest nen és autista, aquest nen és hiperactiu... I arrel d'això m'he donat compte que salut mental és molt més ampli que tot això és el benestar emocional, és el sentir-te bé... Engloba moltes més coses aquest concepte de salut mental. Per mi sí que ha canviat una mica la manera de veure-ho. Ja no em fa falta posar-li una etiqueta, de vegades no té nom, simplement és això: que no se sent bé, per tot una sèrie d'angoixes o inseguretats, que ens afecta i no ens deixa tirar endavant". (entrevista-familiar)

Pel que fa a l'enfocament o model d'abordatge es mencionen alguns efectes, però no hi ha gaire consens en quins són concretament. Es parla de tenir una visió més sistèmica, optimista o visió més acord amb el model de recuperació i l'autogestió del benestar.

"…antes yo lo veía, pues bueno, como un problema que lo tiene la persona y ahí lo tienes, te callas y lo solucionas como puedas. Y ahora, sin embargo, es un problema que tiene toda la sociedad". (entrevista-familiar)

"Jo sí que vaig sortir del curs aquest amb la sensació d'optimisme, de què es pot conviure i es pot arribar a trobar solucions i pot ser el fet aquest de saber que tens on tocar (a la porta)". (entrevista-familiar)

"Después de un intento de suicidio… estaba durmiendo con ella por miedo… empiezan los profesionales a decirte: 'Cuidado y vigilancia siempre tiene que estar, pero hay que dejar un poco para que podamos ver como siguen… Si hay la protección durante todo el día, no vas a saber cómo pueden afrontar ellos por si solos, que son ellos los que se tiene que dar cuenta y gestionar lo que les está pasando'.". (entrevista-familiar)

Resultats per tipus de formació

La comparació segons la formació realitzada, posa de manifest que el grup que ha realitzat ambdues formacions percep més avenç o millora en la majoria dels aspectes avaluats, però només un assoleix significació estadística. Concretament és el referit a la capacitat per identificar i moderar actituds que obstaculitzen la recuperació (prova *t* de Student, p=0,007).

Dimensió Informació i model d'abordatge: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (familiars)

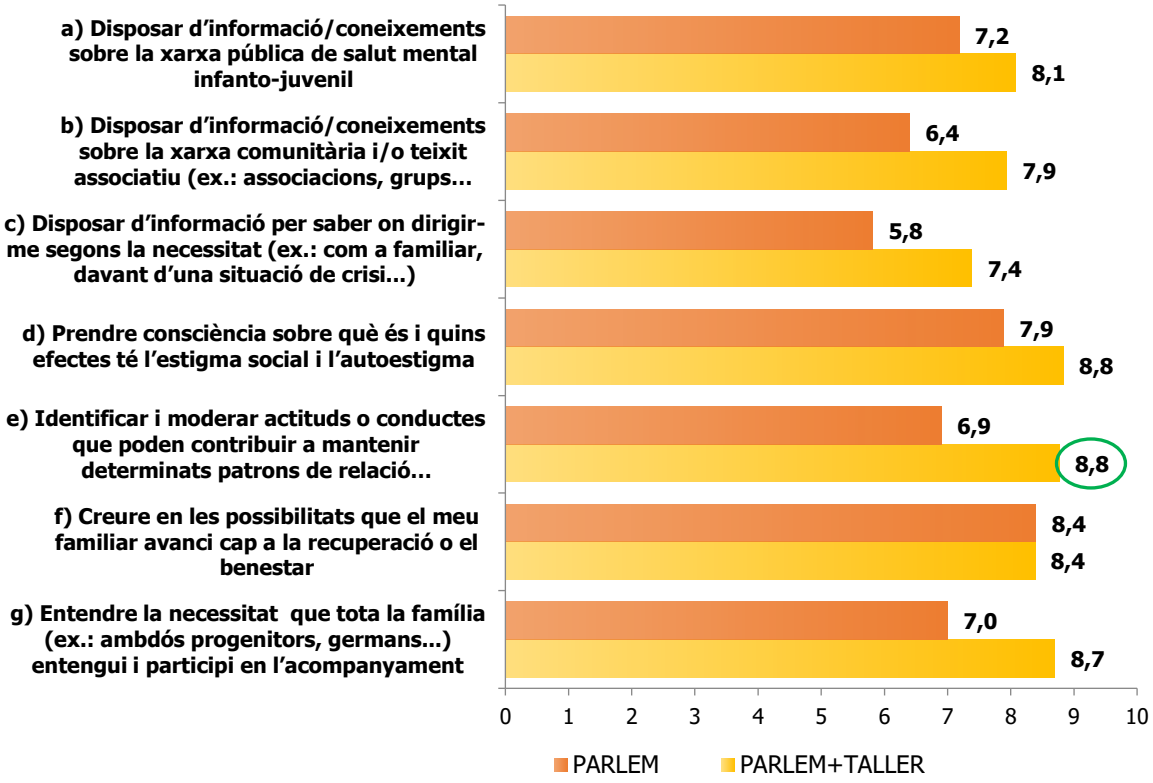

4.4. Apoderament i consciència de necessitats de suport i autocura

Els efectes en l'apoderament o necessitats de suport i autocura reben valoracions principalment de 6 o més (escala 0-10) (veure taula). Tot i que hi ha algunes valoracions baixes, cal tenir en compte que en tots els ítems més del 15% dels participants atorga una puntuació de 10.

D'altra banda, és bastant freqüent haver treballat e integrat prèviament les conductes d'autocura (30,8%).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=26)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
a) Confiar més en les meves habilitats per acompanyar al meu familiar	3,8	7,7	0,0	61,5	23,1	3,8
b) Identificar necessitats de suport i recursos per l'acompanyament	3,8	0,0	3,8	65,4	19,2	7,7
c) Sentir-me menys sol/a, sentir-me entès/a per altres persones en situacions similars	3,8	3,8	3,8	42,3	42,3	3,8
e) Prendre més consciència de les meves emocions, i parlar més sobre el que sento	0,0	3,8	7,7	46,2	30,8	11,5
f) Cuidar-me millor (identificar les meves necessitats, buscar o permetre'm espais per mi)	3,8	3,8	3,8	30,8	26,9	30,8
h) Gestionar/moderar millor emocions que em provoquen malestar (ex.: culpa, vergonya, inseguretats, sobreexigència, frustració...)	3,8	3,8	11,5	57,7	15,4	7,7

En aquest àmbit, els aspectes en què els familiars perceben un efecte més destacat de les formacions són l'autoconsciència emocional o identificació i expressió de les pròpies emocions (8,6) i el sentiment de sentir-se entès/a o menys sol/a (8,3). També destaquen aprenentatges per cuidar-se millor (8,0).

Així mateix es reforça, tot i que amb menor intensitat, la identificació de necessitats i recursos per l'acompanyament (7,9), l'apoderament o confiança en les pròpies habilitats per acompanyar (7,7), o la gestió de les pròpies emocions (7,5).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (mitjana)

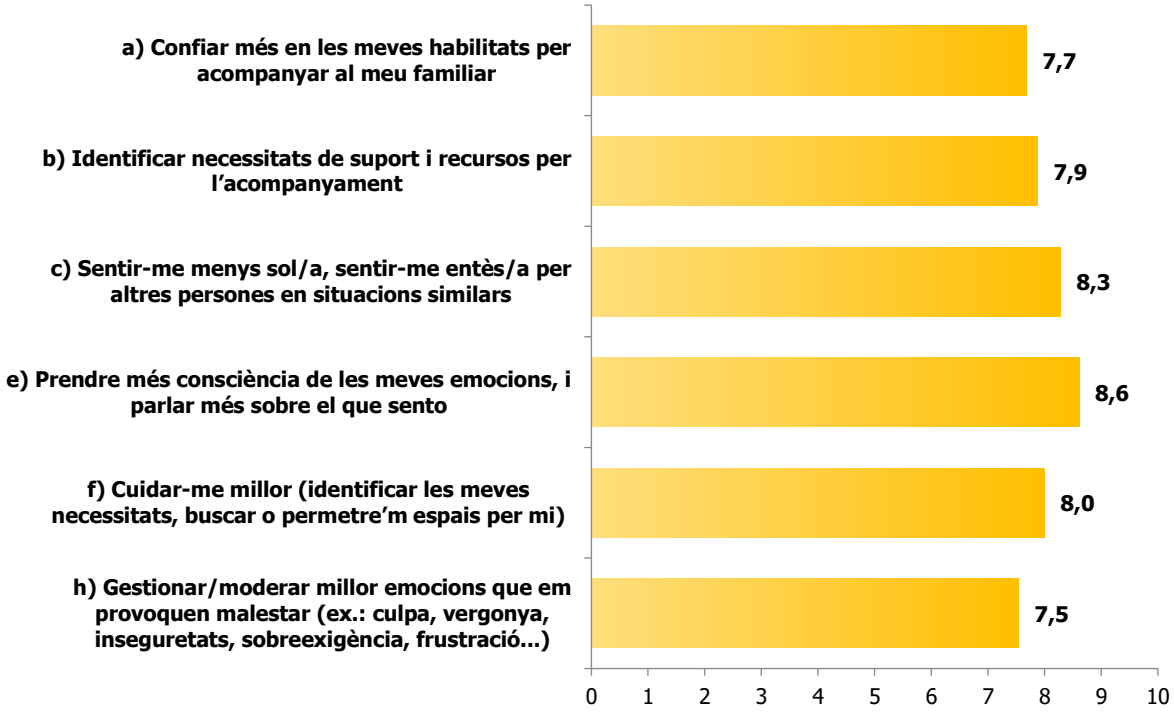

n= 18-25 (efecte valorat entre 0 i 10)

En les entrevistes un dels aspectes que es destaquen de forma més unànime en aquest àmbit és que la formació disminueix el sentiment de soledat, se senten entesos/es i reafirmats, s'identifiquen en el patiment d'altres... de manera que es crea un sentit d'unió o connexió amb les famílies que hi participen.

"En general, todos me han servido para sentirte acompañada. Para ver que se están haciendo y que hay personas que están pasando por lo mismo que tú y que hay que decírselo a la sociedad o que expresarlo en la sociedad para podernos ayudar entre todos". (entrevista-familiar)

"Dijimos: 'Somos como una pequeña familia que nos hemos encontrado aquí'. Y hemos llegado a poder soltar algo que a lo mejor no lo dices a tu psicólogo porque no vive lo que estás viviendo y es difícil decir. Aquí es mira: 'Han vivido lo mismo que yo y mira cómo han hecho esto o cómo puedo hacer yo aquí'. Yo creo que esto me ha ayudado mucho a que no estamos solos, que veamos que no estamos solos y que muchas familias están viviendo lo mismo". (entrevista-familiar)

"Quan estàs davant d'un problema com aquest recorres una mica al teu entorn. Si és un entorn que no ha viscut una situació similar o no coneix de prop el tema... et diuen: 'Que és un mal criat, que pega-li dos òsties...' I et vas tancant en tu mateixa i et sents molt sola. Llavors quan vas a aquests llocs i parles amb gent amb el teu mateix idioma, o veus que està parlant dels seus sentiments i tu pots veure't reflexada en aquests sentiments... Quan et trobes allà t'adones: 'Òstia, no m'estic equivocant, realment no és una mala peça, realment està patint i jo tinc que ajudar-lo d'alguna manera'. I per això vaig deixar de sentir-me tan sola". (entrevista-familiar)

"El fet de conèixer un grup de persones que estan passant per una situació similar a la teva i que veus que són persones com tu... que estan patint lo mateix que tenen els nens en la mateixa situació de risc i tothom està en aquesta sensació de solitud, pues quan aconsegueixes que aquestes persones s'ajuntin en un mateix espai ja no estan sols. I aquestes relacions, són moltes tirites al cor". (entrevista-familiar)

El relat de les persones entrevistades posa de manifest que els efectes quant a apoderament són més variables, però en alguns casos ajuden a entendre o conèixer els límits o capacitat per incidir i en altres aporten més confiança o força davant les dificultats.

"Tots les formacions que hem fet en algun moment donat et donen aquesta sensació de dir: 'Vinga va fica't al davant i comença a tu agafar-te les rendes'. El que més vaig notar que em donava aquesta sensació d'empoderament és el Prospect, perquè va ser el que primer vaig fer". (entrevista-familiar)

"En aquest cas (apoderament) no he notat molta diferència pel que et dic, ja era resolutiva, ja tenia habilitat... i aquesta força de tirar endavant [...], però gràcies a això hi ha moments en què t'adones que hi ha coses que no depenen de tu òbviament, perquè hi ha moltes coses en què tu no pots intercedir. Però en el meu cas, per molt que no em senti responsable, no aconsegueixo deslligar-me del tot. És veritat que la manego millor i que aconsegueixo respirar una mica més profund i em sento una mica més lliure, però per molt que sigui conscient no he acabat de perdre aquesta por de: 'I si es fa mal...'.". (entrevista-familiar)

"La verdad es que sí, que sobre todo cuando estás haciendo la formación, sí que te empoderas. Estás mucho más fuerte, pero también es cierto que como es una cursa de resistencia, entre medio vas teniendo bajones, bajones en los que dices: 'Esto no se va a acabar nunca'. Ahora tienes esperanza y piensas que sí, herramientas tienes para ir trabajando y para irlo llevando, pero se necesita mucho apoyo". (entrevista-familiar)

Els efectes de la formació sobre l'autoconsciència i gestió emocional no queden molt clars o definits durant les entrevistes, però s'apunta algun efecte en moderar el sentiment de culpa o parar-se a reflexionar sobre els propis sentiments.

"En tema de emociones creo que no me ha servido" (entrevista-familiar)

"Sí que es va tocar el tema de les emocions algo en el Parlem. A veure... ajudar-me a entendre les meves emocions no. Jo crec que va ser més enrecordar-me. Amb la formació em va refrescar tot això, que em recordés, que em tornés a centrar en manegar aquesta emoció. La por em costa molt, la identifico, però em costa". (entrevista-familiar)

"La culpa, por ejemplo, la culpa en todos los sentidos. Siempre te queda el si hubiera hecho tal o ¿qué habré hecho?, ¿qué no me habré hecho?, ¿o que estoy haciendo? Sí, sí que ayuda…. Los miedos aunque los trabajas en el Taller, luego en el día a día siguen saliendo, necesitamos como que irlo reforzando". (entrevista-familiar)

Tot i que no és l'objectiu de la formació alguns assenyalen que utilitzen les sessions per ventilar les pròpies emocions.

"… en parte se utiliza también como como terapia, lo utilizamos como terapia, que lo necesitamos. … el ir una vez a la psicóloga al mes o el mes y pico no es suficiente. Entonces sí que a veces los utilizamos para hablar de problemas personales y el desahogarnos en ese espacio nos ayuda. Aparte de aprender y los recursos que nos aporta, también nos ayuda como terapia". (entrevista-familiar)

En canvi, hi ha bastant unanimitat en considerar que la formació ha reforçat, refrescat o posat sobre la taula la necessitat de l'autocura, tot i que no sempre s'aconsegueix però ajuda a què hi hagi més consciència.

"Hubo una pregunta: ¿Qué es lo que hacemos en esos momentos para ti? Y cada uno dijo lo suyo. Se necesita, es superimportante el cuidarte, porqué sino cómo vas a cuidar a la otra persona. Si tú no estás bien, no te sientes bien… necesitas estar bien contigo para poder cuidar". (entrevista-familiar)

"Em va ajudar a refrescar tot això de les frustracions, d'entendre que em dona energia, recarregar bateries. Venia d'una temporada que se'm descarregaven les bateries i no dedicava temps a carregar-me-les, i amb la formació aquesta sí que hi vaig pensar: 'Doncs és veritat li dedico molt temps a les coses que em descarreguen i no li dedico gaire temps a les que em carreguen'. I clar si descarregues i no carregues al final la muntanya es fa molt gran, i aquestes coses me les va refrescar". (entrevista-familiar)

"En tots els cursos que he fet i sobretot en aquest també n'hi ha a l'apartat de: 'Cuida't. De no t'oblidis que tu estàs aquí i si tu no estàs bé i no estàs forta, no podràs cuidar el teu familiar'. I aquest bloc també és important perquè a vegades ens centrem tant en ajudar-lo que ens oblidem de nosaltres mateixes i és quan acabem amb un xaval que té una problemàtica de salut mental i una mare que té una ansietat i una depressió com una catedral. Llavors et fica també el foco sobre del cuidador". (entrevista-familiar)

"Sí que me ha reforzado lo de te tienes que cuidar, pero también es difícil hacerlo a veces. Porque estamos hablando de una persona que tiene un problema mental y yo siento que tienes la responsabilidad también de su bienestar, entonces a veces el dedicarte tiempo para ti es dejarlos a ellos... La teoría sí, pero en la práctica es muy difícil". (entrevista-familiar)

Addicionalment, per algun familiar la formació ajuda a normalitzar la necessitat de suport i a desculpabilitzar-se.

"…me ha ayudado a comentarlo con los demás y a ver que esto se necesita. Antes era como: 'Soy yo, que no soy capaz de llevar la situación'. Es que me emociono… pero te das cuenta de que es una situación que afecta mucho a nivel emocional y a nivel a todos los niveles del día a día y el ver que otras personas también lo necesitan y que se necesitan recursos para poder llevar esta situación pues eso, también me ayuda a llevarlo mejor y a no sentirme tan mal. Porque es que parece que es que tú no puedas con la situación, pero en verdad es que la situación lo requiere". (entrevista-familiar)

Resultats per tipus de formació

La comparativa, segons la formació realitzada, posa de manifest que el grup que ha realitzat ambdues formacions percep més avenç o millora en la majoria dels aspectes avaluats, però l'únic que assoleix significació estadística té a veure amb cuidar-se millor (prova *t* de Student, *p*=0,024). A més, gairebé l'assoleix el relatiu a la gestió emocional (prova *t* de Student, *p*=0,064).

Dimensió Apoderament i consciència necessitats: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (familiars)

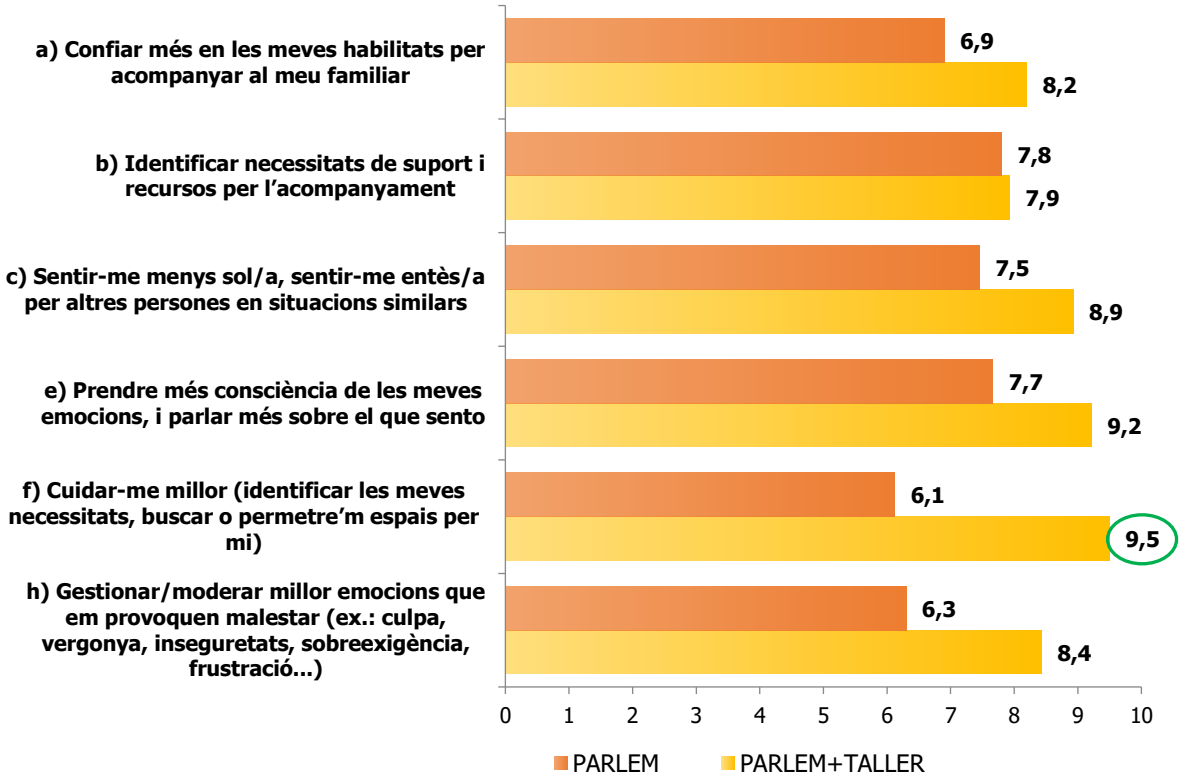

4.5. Habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament

Els efectes percebuts en les habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament reben valoracions principalment de 6 o més (escala 0-10) (veure taula). Malgrat que per algun familiar els efectes han estat baixos, en 3 dels 4 ítems entorn el 25% de participants atorga una puntuació de 10.

Quant a aspectes prèviament integrats, destaca principalment el fet d'entendre el patiment emocional de la persona afectada pel problema de salut mental (15,4%).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=26)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
d) Entendre millor el patiment emocional del meu familiar (ex.: què està expressant amb determinades conductes, empatitzar...)	0,0	0,0	7,7	50,0	26,9	15,4
g) Comunicar-me i relacionar-me més eficaçment amb el meu familiar (ex.: escoltar, saber què dir, com apropar-me, respectar el silenci o negativa a parlar...)	3,8	7,7	0,0	57,7	23,1	7,7
i) Aprendre eines/estratègies per gestionar de manera positiva situacions de tensió, conflicte o risc	3,8	11,5	7,7	57,7	7,7	11,5
j) Comprendre millor com acompanyar a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental des d'un enfocament comunitari	0,0	7,7	7,7	53,8	26,9	3,8

Tot i que hi ha participants que ja disposaven de competències per entendre millor el patiment emocional de l'infant, per la resta seria l'aspecte en què perceben un efecte més destacable (8,7).

També mostren un avenç important les habilitats comunicatives (7,8) i la comprensió de com acompanyar des d'un enfocament comunitari (7,7). L'aspecte amb un efecte més limitat fa referència a l'aprenentatge d'eines o estratègies per gestionar conflictes (6,7).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%)

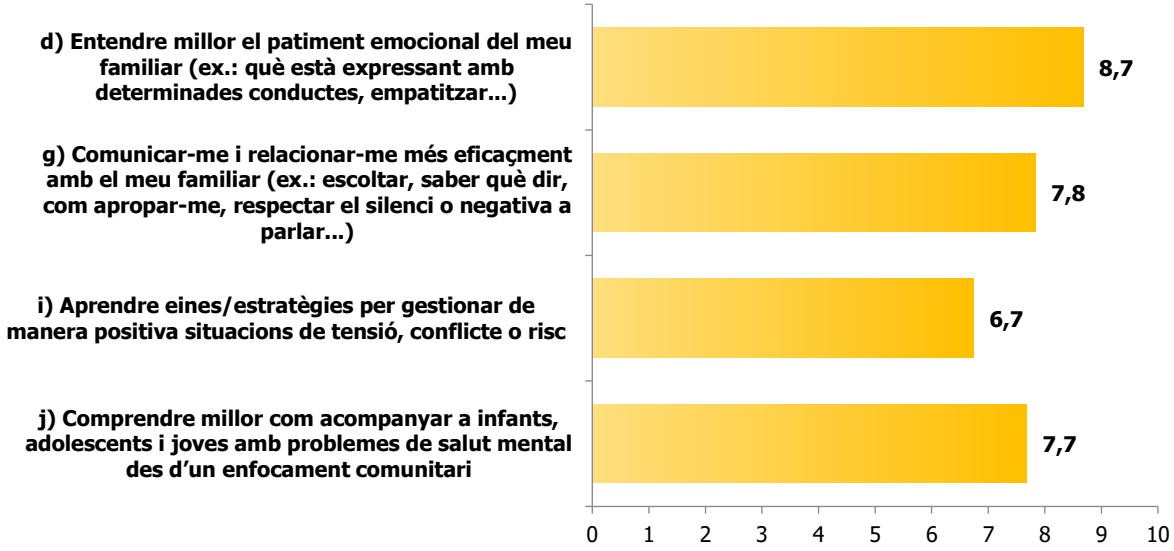

n= 22-25 (efecte valorat entre 0 i 10)

El relat de les entrevistes confirma que la mirada professional de formadors/es facilita que els familiars reinterpretin algunes reaccions de la persona que pateix el problema de salut mental i adoptin una actitud més comprensiva i empàtica cap a aquesta.

"Sí, me ha servido. Pues conductas que se hacen porque te salen innatas y una palabra que tratamos que me gustó mucho es esa empatía. No de todo el mundo, pero nosotros mismos también, esa empatía, ese acercamiento, ese entendimiento de porque se encuentra así ahora, a lo mejor le ha pasado algo que en ese momento no te lo quiere decir…". (entrevista-familiar)

"En habilidades sí (me ha ayudado)... Entender que la persona, en este caso con un brote psicótico o con un problema, el estrés no lo gestiona como se esperaría con otras personas y es fruto de la enfermedad y eso cuesta de entenderlo". (entrevista-familiar)

"Sí, perquè fas aquest canvi de mirada que et deia. Tu ets la mare, tu veus i intentes ficar-te al seu lloc, però a vegades hi ha coses o problemàtiques psicològiques que no acabes d'entendre o reaccions que és inevitable com a mare que et dolguin, que et facin mal. Quan un professional t'explica: "Mira, això passa per tots aquests canals, és que ho tens que entendre per aquesta banda...". (entrevista-familiar)

"Sobre tot m'ha ajudat a entendre millor a la persona que està patint, com que ho veus tot des d'una altra perspectiva que t'ajuda a entendre millor [...] Quan hi havia un conflicte o ella deia una mala paraula o m'acusava d'algo, jo m'ho prenia com algo personal. I entres en la dinàmica aquesta: 'Me está insultando, me está faltando, perquè em vol fer mal'. Vaig adonar-me que no és personal, que jo no soc responsable, vaig adonar-me que aquest patiment és tant, tant, tant... que petes o explotes amb la persona que saps que no et fallarà mai, que està sempre al teu costat. Em va permetre veure-ho una mica més des de fora, no com algo tan personal. Això m'ha ajudat bastant". (entrevista-familiar)

Pel que fa a habilitats de comunicació hi ha algun comentari durant les entrevistes que posa de manifest que la formació dona eines per saber com apropar-se o plantejar situacions i també contribueix a prendre consciència dels moments en què és especialment important la brevetat i claredat dels missatges.

"Pueden haber muchas formas de comunicarte o acercarte, hubieron pinceladas: una mirada, un abrazo, un beso. Cositas que fueron saliendo. Esa persona que en ese momento no quiere pues puedes proponer hacerlo juntos: '¿Te apetece que vayamos a dar una vuelta? ¿Te apetece que saquemos al perro?'. A veces te dicen que: 'Pues no quiero'. 'No pasa nada, pues lo saco yo, cuando quieras lo sacamos juntas y hablamos'.". (entrevista-familiar)

"Yo por ejemplo soy de mucho hablar, de mucho razonar. Y en los en los talleres decían: 'No, frases cortas, más escuetas, más precisas, no entrar en razonamientos que con otra persona te funcionaría'. Yo peco mucho de eso, de intentar razonarlo todo, de darle 1000 explicaciones y veo que eso a ella le agobia, o sea, le estresa. Sí que ahora me doy cuenta, después de hacer la formación, me doy cuenta porque yo creía que era bueno, cuantas más explicaciones le dé mejor lo entenderá, pues, no". (entrevista-familiar)

"Aprens a no deixar-te portar, a ser tu mateix el teu propi fre, a parlar més assertivament: "Jo penso... jo sento..., crec que tu...". I ho fas tot d'una manera més dolça. Llavors també evites que ell pugui saltar ja a la jugular...". (entrevista-familiar)

Els familiars entrevistats consideren que les formacions els han aportat eines per a la gestió de situacions de tensió perquè han pogut analitzar les reaccions des de la distància, entendre la dinàmica d'escalada del conflicte i aprendre estratègies per evitar-la: deixar espai o esperar a què baixi la tensió. A més, les dinàmiques de grup faciliten prendre consciència sobre les respostes o reaccions a evitar.

"(gestió de conflictes) És veritat que són coses que són molt obvies, però en el dia a dia de continu conflicte al final et carregues i no et pares a pensar-les amb el cap fred. Et calentes i quan estàs tan calenta tot això ja no ho penses. Llavors el fet de pensar-hi fredament, d'analitzar-ho amb un grup de persones fredament t'ajuda. Vas agafant pinzellades de diferents casos que t'acaben enriquint, a lo millor tècniques que tu no ho utilitzes o no que hi havies pensat en fer-les... o també quan tu ho fas no t'adones, però quan ho veus explicat en una altra persona i en com reacciona... Com que ho veus des de fora, t'adones que allò no és lo idoni. T'adones que haguessis fet el mateix que ella...". (entrevista-familiar)

"... cómo reaccionaba antes y como reacciono ahora, poco a poco… (por ejemplo) Ahora: 'No quieres hablar, no pasa nada, pero que sepas que estoy ahí'. Darse cuenta de esos momentos y tu no pegar esos arranques. Era una lucha, una decía, la otra decía… En esos momentos no llegábamos a nada, al contrario, al final era una lucha y peor. Había momentos que empezábamos a subir, a subir, y cuando estábamos aquí arriba yo llorando, portón, ella mal. No habíamos mejorado, más bien empeorado y ver que a ese límite no se puede llegar, porque no nos ayudamos y lo que hay que hacer es

ayudarnos. Estas situaciones agudas como lo hablamos y hicimos estos talleres. Te dicen: 'Tú la puedes ayudar, pero tiene que ser ella, ella la que se dé cuenta, la que sepa salir de ahí. Sino al final es peor, porque no la estamos ayudando'.". (entrevista-familiar)

"Sí, de fet, n'hi havia un bloc que era l'assertivitat i la forma de parlar amb ell, però també que et diguin: 'Mira, en el moment d'explosió és millor callar. Deixa que es refredi'. Aquestes coses que en aquell moment a vegades no et pares a pensar perquè estàs descontrolat, pues quan et torna a passar n'hi ha un clic que abans no tenies i que dispara: 'M'han dit que he de parar, tu passa cap allà i jo vinc cap aquí. I d'aquí 5 minuts tornem a agafar la conversa' Són petites coses que sembla que no tenen importància, però en el moment de crisis et queden com pautes de: 'número 1, número 2, número 3. Vinga respira i contesta'. I t'ho t'agafes com un protocol d'actuació. I és realment lo que funciona, perquè evités que moltes vegades que aquelles situacions tan caòtiques se'n vagin de mare". (entrevista-familiar)

"Sí que he tomado conciencia y hay cosas en las que dices: 'Ey, para, frena porque estás creando una tensión'. Sí, que reconocer un poco más lo que a la otra persona le estresa. Momentos de tensión que pueda haber, reconocerlos. Hay que cambiar un poco la forma de relacionarnos con ellos. Y eso sí que lo he aprendido, detectar por lo menos: "Ey, que me estoy pasando, ey, que ya no puedes tensar más el hilo en este momento". (entrevista-familiar)

A partir de la formació, tal i com posen de manifest les anteriors intervencions o la que s'exposa a continuació, els familiars aprenen a donar-se autoinstruccions per actuar de manera més reflexiva en les situacions de tensió o conflicte.

"…me ha servido para saber hacerlo. No venir con la escopeta cargada que cuando té está haciendo algo que es malo sigues con esa metralleta: '¿Por qué? ¿Y no lo has visto?'. Saber bajar decibelios: 'Vale no me ha gustado, pero tranquila, acércate, vamos a ver qué pasa, ¿qué es lo que está sucediendo?'.". (entrevista-familiar)

Resultats per tipus de formació

La comparació segons l'opció formativa, torna a posar en evidència que els familiars que n'han fet dues perceben més avenç o millora en la majoria d'aspectes i que assoleixen significació estadística els relacionats amb l'aprenentatge d'eines per a la gestió de conflictes (prova *t* de Student, *p*=0,023) i comprendre com acompanyar des d'un enfocament comunitari (prova *t* de Student, *p*=0,041).

Dimensió Habilitats, eines i estratègies d'acompanyament: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (familiars)

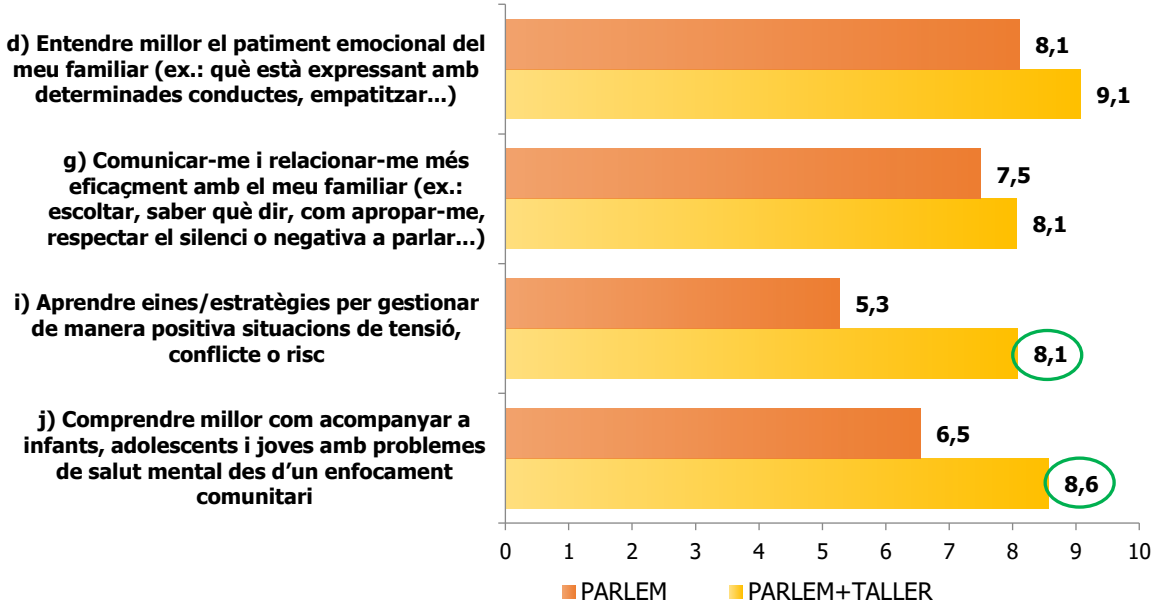

4.6. Valoració global

La percepció sobre l'efecte global de les formacions en la millora de l'acompanyament de l'infant o jove rep una valoració de 7,8 i en relació a la pròpia autocura de 7,5.

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil ha contribuït a MILLORAR... (mitjana)

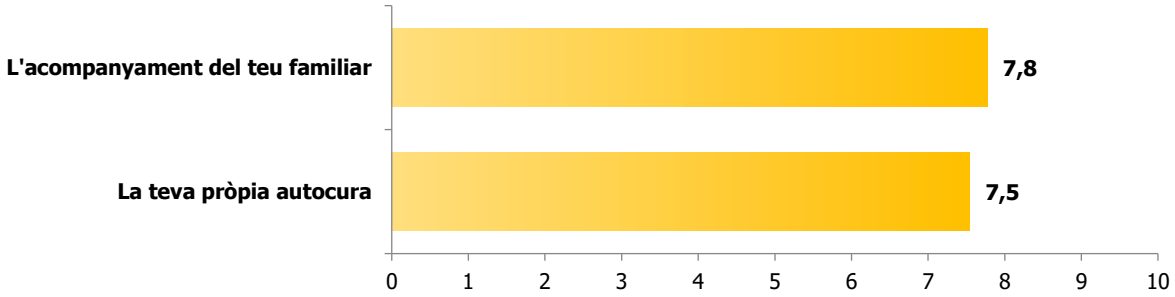

n= 26

Resultats per tipus de formació

D'altra banda, el grup que ha realitzat ambdues formacions percep en global més avenç tan en l'acompanyament del familiar com en la pròpia autocura, en aquest darrer aspecte la diferència s'apropa al nivell de significació estadística (prova *t* de Student, *p*=0,059).

Valoració global: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (familiars)

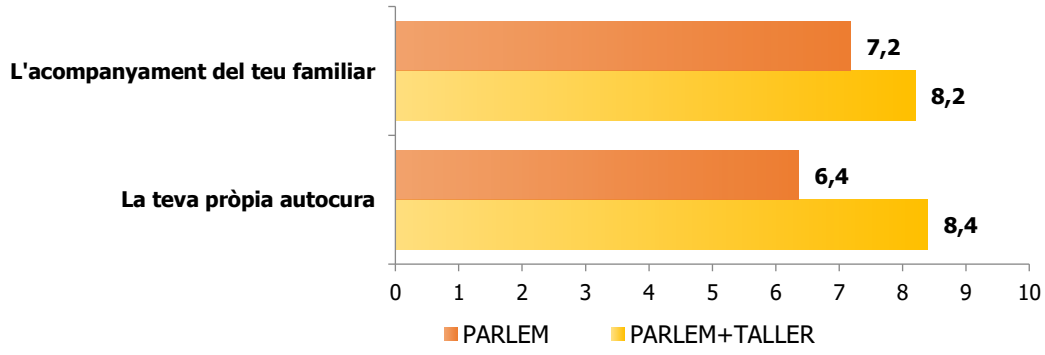

5. Resultats: formacions a professionals

Aquest apartat s'estructura de la següent manera:

- En primer lloc es descriuen les característiques dels professionals que han participat en l'enquesta (subapartat 5.1).
- En segon lloc s'analitzen aspectes relacionats amb la implementació (subapartat 5.2) a partir de la informació de l'enquesta i la proporcionada per la responsable del projecte.
- En tercer lloc es presenten els resultats sobre els efectes de la formació segons la percepció dels familiars participants tenint en compte l'enquesta i les entrevistes realitzades (subapartats 5.3 a 5.7).

5.1. Participants a l'enquesta

Els/les professionals participants són majoritàriament dones, el rang d'edat és ampli d'entre 25 a 58 anys i la mitjana és de 40,5 anys.

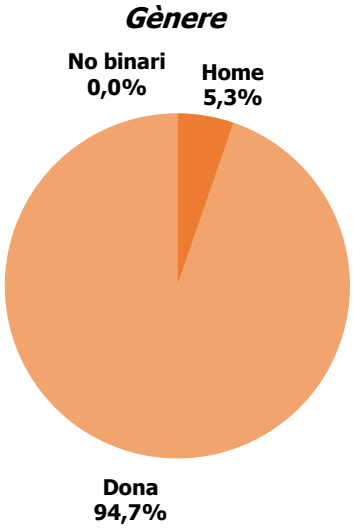

n=38

El perfil és força divers, però destaquen els i les professionals del camp de l'educació social (42,1%).

Perfil professional

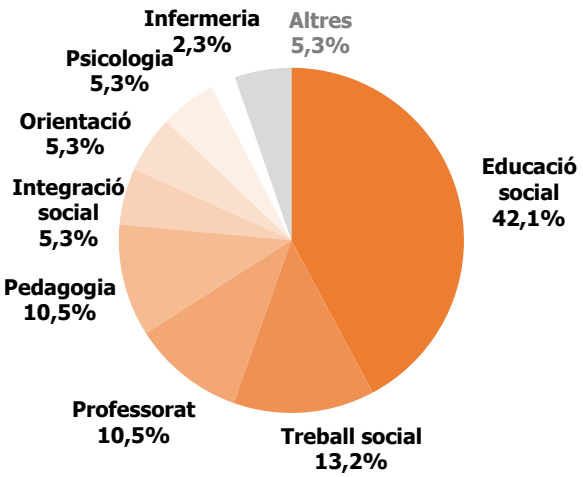

n=38

Només el 5,3% té o ha tingut vinculació amb la FSMC a través de l'Espai Situa't o del Prospect, però en general el més habitual és una relació puntual o limitada al Parlem i/o Taller.

Has participat en altres serveis/activitats de la Federació Salut Mental Catalunya? (%)

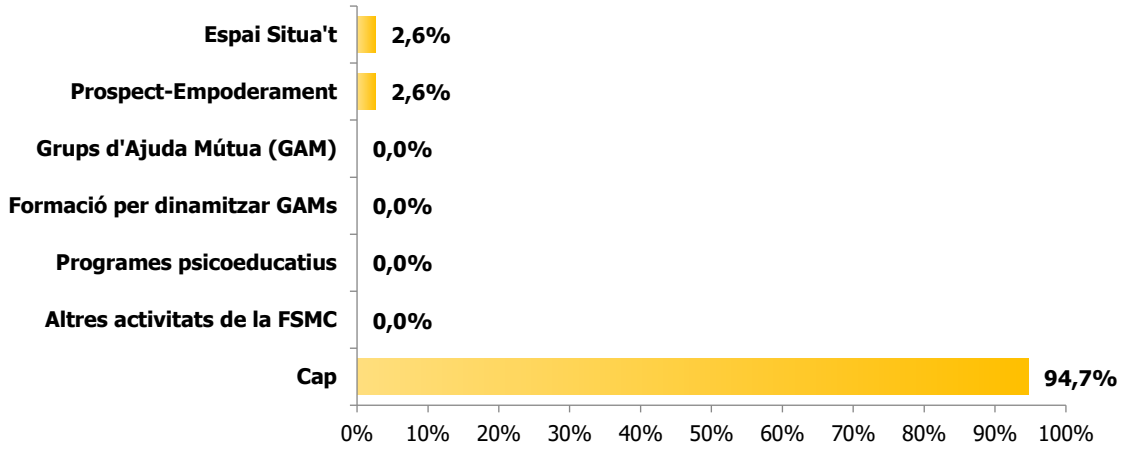

n=38 (resposta múltiple)

5.2. Tipus de participació

Entre els/les professionals el més habitual és haver realitzat ambdues formacions (65,8%), seguidament participar únicament el Parlem (26,3%) i per últim, només en el Taller (7,9%).

Accions formatives realitzades

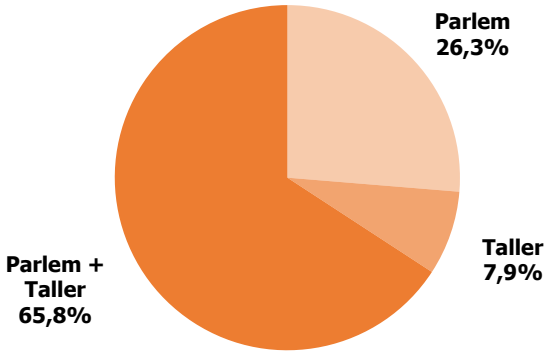

n=38

El nombre de sessions realitzades no sempre es correspon amb el total de sessions impartides. L'assistència a totes les sessions assoleix el 50,0% en el cas del Parlem i el 88,0% en el cas de realitzar ambdues formacions. Pel que fa al Taller és del 100% perquè si havien faltat a una sessió ja no complien el criteri d'inclusió en l'estudi.

Tipus de participació	Nombre de sessions impartides*	% Participants assistència completa	% Participants assistència parcial
Parlem	2-3	50,0%	50,0%
Taller	2	100%	0,0%
Parlem + Taller	4-5	88,0%	12,0%

*El Parlem constava de 3 sessions en les edicions 2a i 3a i de 2 sessions en l'edició 4a.

Cal tenir en compte que els efectes o beneficis de la formació poden veure's afectats per l'assistència.

D'altra banda, durant les formacions es recomana la lectura de les guies per tal d'aprofundir o complementar la informació que es treballa durant les formacions.

En aquest sentit, aproximadament la meitat dels professionals fa lectura de les guies sigui en la seva totalitat o d'alguns capítols. La guia sobre autolesions sembla generar més interès respecte les altres.

Quina lectura has pogut fer de les guies...? (%)

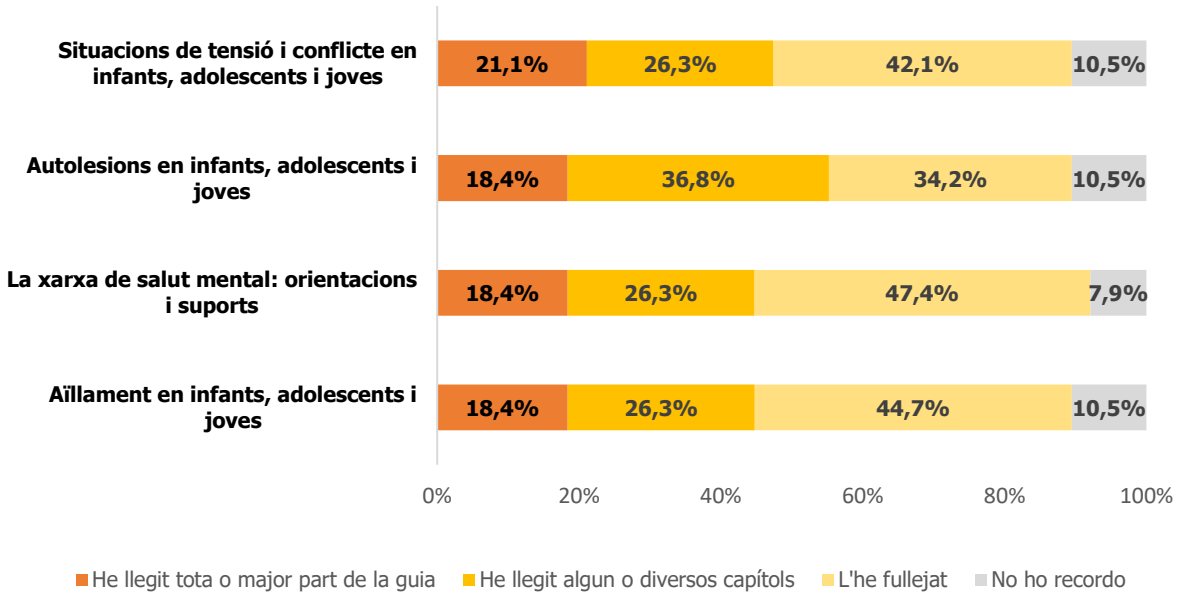

n=38

Els propers apartats (5.2 a 5.6) se centren en l'anàlisi dels efectes percebuts pels professionals, tenint en compte 4 aproximacions:

- En primer lloc, una visió general en base al percentatge de resposta per les següents categories: cap efecte (puntuació 0), efecte baix/mig baix (1-4), efecte mig (5), efecte mig alt/alt (6-9), efecte molt alt (10) i aspecte prèviament treballat o integrat.
- En segon lloc, les mitjanes obtingudes a partir de les valoracions de 0 a 10, que no inclouran les persones que han resposta "Prèviament integrat".
- En tercer lloc, la comparativa de les mitjanes segons la formació realitzada: només Parlem, només Taller o ambdues formacions. Les dades del grup només Taller es presenten a títol informatiu, però cal tenir en compte que només està composat per 3 persones i per tant s'han d'interpretar amb molta cautela.
- Per últim, s'aporten el verbatims obtinguts a partir de les entrevistes realitzades que evidencien els efectes de la formació.

5.3. Informació i model d'abordatge

Els efectes percebuts en la informació sobre recursos o la xarxa en salut mental i el model d'abordatge reben valoracions principalment de 6 o més (escala 0-10) (veure taula). Malgrat alguna valoració baixa, cal destacar que en 4 dels 7 aspectes més del 15% de participants atorga una puntuació de 10.

Cal també tenir en compte que hi ha participants que ja tenen força treballats o integrats alguns dels aspectes d'aquest àmbit abans de la formació com: la visió o abordatge sistèmic (34,2%), el model de recuperació (28,9%), el treball des de l'empoderament (26,3%) i la consciència sobre l'estigma i l'autoestigma (26,3%).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=38)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
a) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa pública de salut mental infanto-juvenil	0,0	5,3	10,5	63,2	13,2	7,9
b) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa comunitària i/o teixit associatiu	0,0	5,3	7,9	78,9	5,3	2,6
c) Entendre la necessitat d'un abordatge sistèmic	0,0	2,6	2,6	44,7	15,8	34,2
d) Entendre l'abordatge des d'un model de recuperació (centrat en la persona, les seves potencialitats, interessos, valors...)	0,0	2,6	7,9	44,7	15,8	28,9
e) Treballar per facilitar l'empoderament (visibilitzant o posant èmfasi en les habilitats i punts forts)	0,0	2,6	5,3	50,0	15,8	26,3
f) Prendre consciència sobre què és i quins efectes té l'estigma social i l'autoestigma	0,0	2,6	7,9	47,4	15,8	26,3
g) Identificar actituds o conductes discriminatòries, paternalistes (pròpies o de l'entorn) o patrons de relació disfuncionals	0,0	5,3	5,3	63,2	10,5	15,8

En aquest àmbit, els aspectes en què es percep més avenç (en base a les mitjanes) tenen relació amb el model d'abordatge ("c" a "g") (puntuacions properes a 8), mentre el que tenen relació amb la informació o coneixements sobre la xarxa de recursos ("a" i "b") assoleixen un efecte més moderat (puntuació entorn a 7).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%)

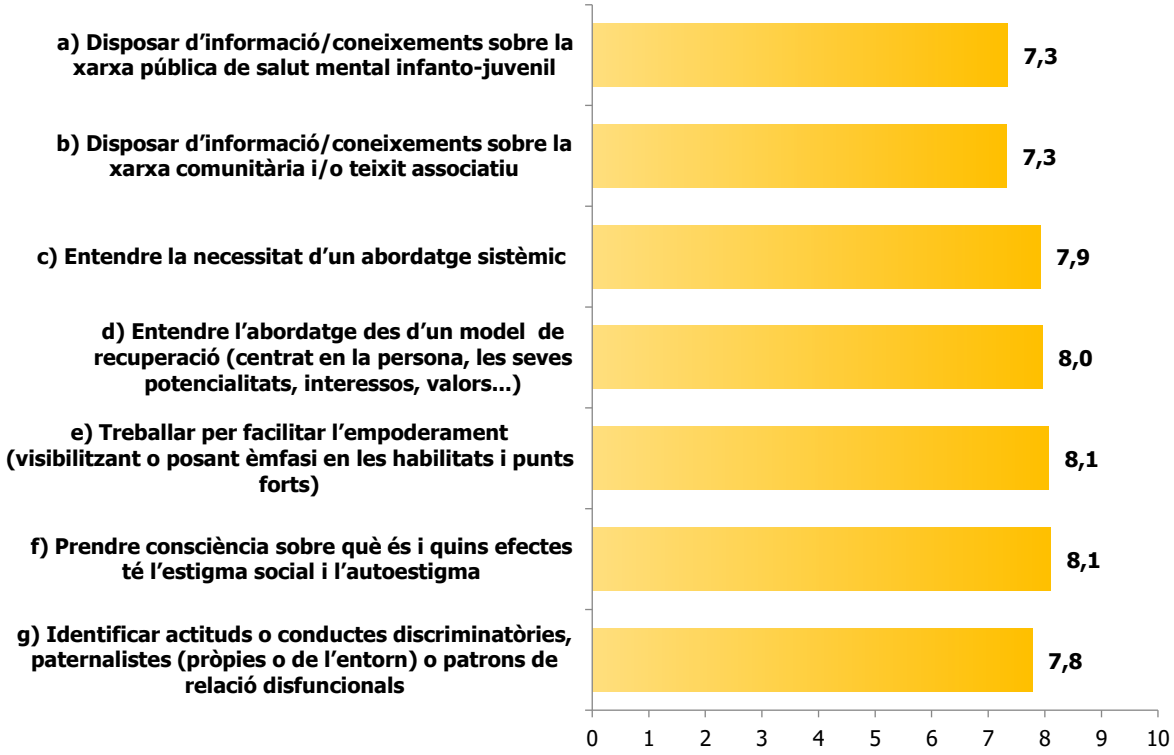

n= 28-35 (efecte valorat entre 0 i 10)

El relat dels professionals entrevistats no aporta gaire informació complementària sobre els efectes en informació sobre la xarxa o el model d'abordatge perquè ja eren aspectes bastant coneguts. Únicament es comenta que es va trobar a faltar recursos de la xarxa comunitària que abastin tot el territori.

"Clar, jo vinc de X, i llavors sempre tenim la sensació que aquí estem una mica oblidats. I que quan de vegades parlen de recursos sempre són recursos de l'àrea metropolitana. I això es troba a faltar. Jo tinc contacte amb (la xarxa pública de) salut mental, però quan parlen d'associacions o de GAMs... quasi tot està a Barcelona. I em pot servir... però jo no puc està derivant sempre usuaris a Barcelona". (entrevista-professional)

En algun cas, la formació serveix per conèixer altres recursos comunitaris, però no de la xarxa de salut mental.

"No, però mira hi havien companyes d'alguns centre que no coneixia. Hi ha serveis que estan en una zona i no existeixen en altres. I això pues em va agradar. Hi havia un company d'un servei d'escolaritat per tots els joves que no volen anar a l'institut o que ja no poden anar a l'institut i van

allà i reben tota una atenció més emocional, d'acompanyament, sobre la dinàmica familiar i tot això... Mira em va agradar que no el coneixia". (entrevista-professional)

Resultats per tipus de formació

En el cas dels professionals, cal recordar que la informació relativa al grup que només ha fet el Taller es presenta a títol informatiu ja que només està composat per 3 persones.

Tot i que s'observen algunes diferències entre les persones que han realitzat el Parlem i les que han participat en ambdues formacions cap assoleix el nivell de significació estadística (prova ANOVA), per tant l'evidència no confirma la possible avantatge del grup que ha realitzat totes dues formacions, tot i que hi ha algunes tendències positives (aspectes c, d, e).

Dimensió Informació i model d'abordatge: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (professionals)

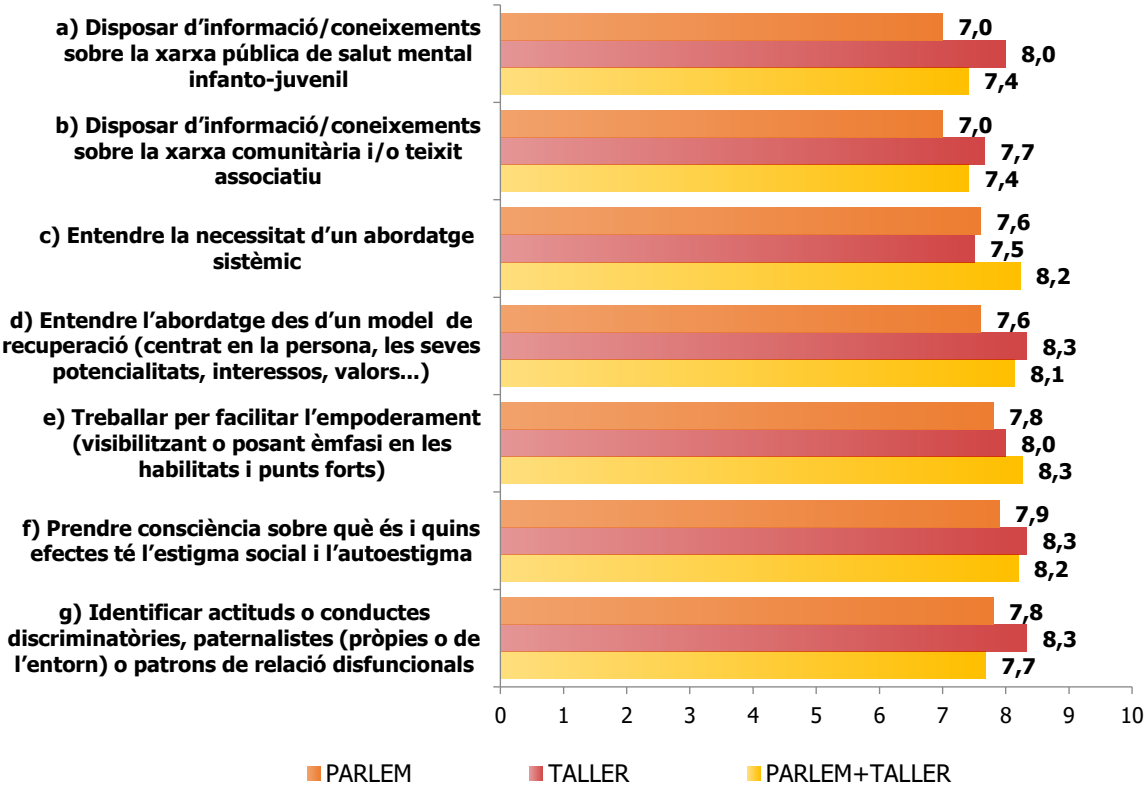

5.4. Consciència dels reptes, necessitats de suport i d'autocura

La percepció dels efectes en la consciència sobre els reptes en l'acompanyament, les necessitats de suport i autocura també reben principalment valoracions de 6 o més (escala 0-10) (veure taula). Tot i que hi ha alguna valoració baixa, cal destacar que en 1 dels 3 aspectes més del 15% de participants atorga una puntuació de 10.

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=38)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
c) Prendre més consciència dels dilemes o dificultats en l'acompanyament com a professional (crear espai de confiança, confidencialitat, mirada familiar sistèmica...)	0,0	0,0	2,6	65,8	15,8	15,8
g) Identificar necessitats de suport i recursos per millorar l'acompanyament com a professionals	0,0	2,6	7,9	76,3	7,9	5,3
h) Cuidar-me millor (identificar les meves necessitats, tenir espais de reflexió, coordinació, assessorament o suport, evitar *burnout*)	0,0	2,6	5,3	71,1	10,5	10,5

En base a les mitjanes, l'efecte més destacat es dona en la consciència sobre els reptes o les necessitats per l'acompanyament (mitjana de 8,2), sent més moderats els relatius a la identificació de necessitats de suport o les conductes d'autocura (7,6 i 7,5).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%)

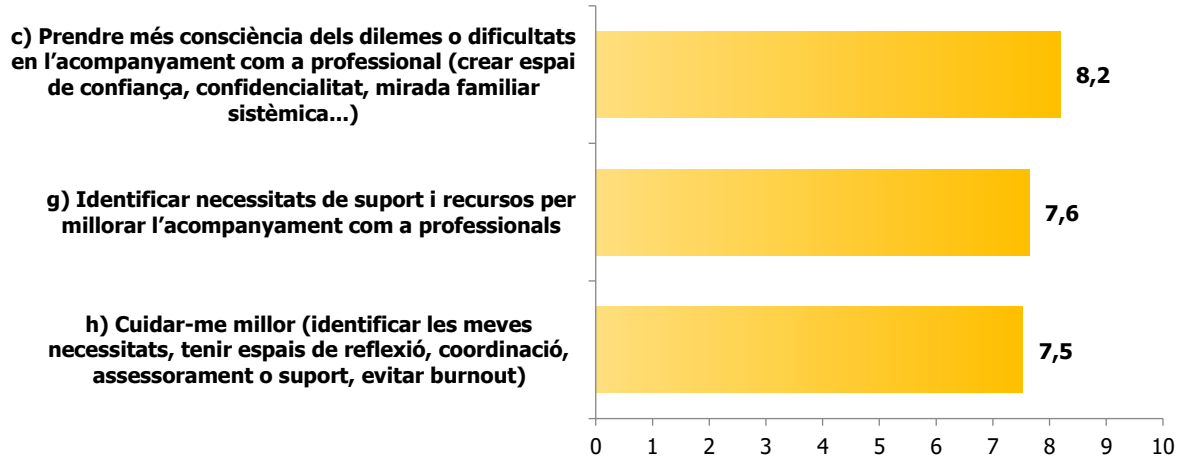

n= 32-36 (efecte valorat entre 0 i 10)

Les entrevistes a professionals posen de manifest ja hi havia consciència de les necessitats d'autocura i comportaments en aquesta línia, però es valora l'espai que proporciona la formació per parar-se a pensar i reflexionar.

"(valoro) El fet de parar-nos i reflexionar. Perquè després en el dia a dia sempre ens queixem de tot, però quan fèiem les dinàmiques posàvem en valor més totes les coses bones que no les dolentes, i això també va molt. [...]. (el Taller) A mi em va ajudar a parar i reflexionar sobre mi mateixa". (entrevista-professional)

Resultats per tipus de formació

No hi ha diferències estadísticament significatives (prova ANOVA) entre els professionals que han realitzat les diferents opcions formatives. L'esperable avantatge del grup que ha realitzat ambdues formacions no es posa de manifest de manera clara.

Dimensió Consciència dels reptes, necessitats de suport i d'autocura: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (professionals)

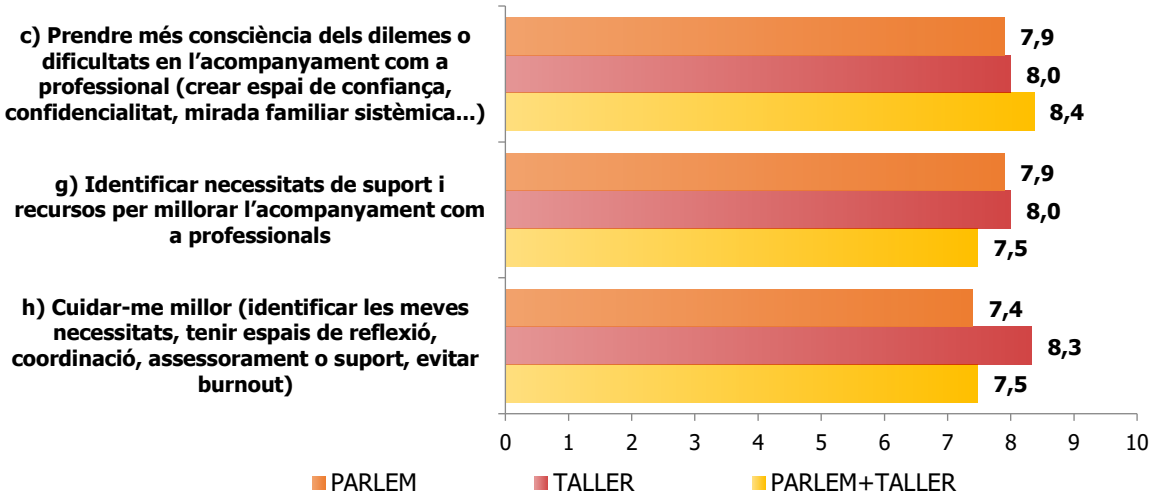

5.5. Treball coordinat i col·laboratiu amb altres professionals

Els efectes percebuts en la coordinació o el treball col·laboratiu reben majoritàriament valoracions de 6 o més (veure taula). Destaca que més del 15% de professionals considera que la formació ha tingut un efecte molt alt en cada un dels aspectes d'aquest àmbit.

D'altra banda, la comprensió de l'impacte del treball col·laboratiu sovint és un aspecte que ja el tenien prèviament integrat (18,4%).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=38)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
d) Prendre més consciència dels dilemes o dificultats en el treball col·laboratiu (asimetries, manca de temps...)	0,0	0,0	5,3	68,4	18,4	7,9
e) Reforçar o ampliar la connexió i/o coordinació amb altres professionals	0,0	5,3	5,3	65,8	15,8	7,9
f) Entendre millor l'impacte del treball col·laboratiu amb altres professionals des de les bones pràctiques i la prevenció	0,0	0,0	5,3	60,5	15,8	18,4

A partir de les mitjanes s'observa que la valoració sobre els efectes en aquest àmbit és alta i bastant homogènia, se situa entre 8,0 i 8,1. Per tant, en conjunt la formació afavoreix una millor comprensió del treball col·laboratiu i el reforç de la coordinació entre professionals.

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%)

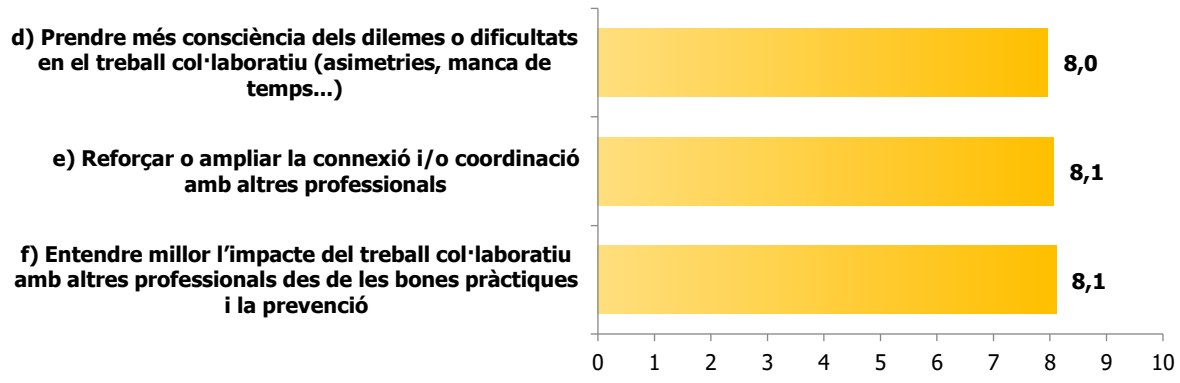

n= 27-28 (efecte valorat entre 0 i 10)

En aquest àmbit, les entrevistes a professionals posen de manifest que la possibilitat de treball col·laboratiu també depèn dels recursos professionals que hi hagi al territori.

"Aquí a X (demarcació) per molt que vulguis fer és complicat perquè no hi ha gaires recursos. Vull dir que ja ho intento, busco... vaig al centre juvenil que fan activitats per joves... Ho has de fer tu per la meva banda i em costa trobar aquest punt d'anar a un lloc i que s'obri tot. Has d'anar buscant coses concretes i petitones. A X (província) no hi ha gaires recursos... i de vegades és complicat". (entrevista-professional)

D'altra banda, el fet d'assistir a la formació amb altres professionals facilita que s'estableixin sinèrgies i es col·labori professionalment amb altres entitats o s'estableixi.

"Mira una persona que també estava fent la formació que era de X (municipi) treballava amb joves i quan es va acabar la formació vaig demanar si podia aconseguir el seu contacte per oferir una sinèrgia, de fer una cosa conjunta. Vaig pujar i vaig fer una activitat conjunta de sexualitat i gènere. Hem creat contacte per la nostra banda, ells no ens coneixien a nosaltres i nosaltres no les coneixíem a ells. Va donar la casualitat que els dos érem de la província de X". (entrevista-professional)

Resultats per tipus de formació

En la dimensió sobre els efectes en el treball coordinat i col·laboratiu tampoc s'obtenen diferències estadísticament significatives (prova ANOVA) segons l'opció formativa. L'esperable avantatge del grup que ha realitzat ambdues formacions no es posa de manifest de manera clara.

Dimensió Treball coordinat i col·laboratiu: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (professionals)

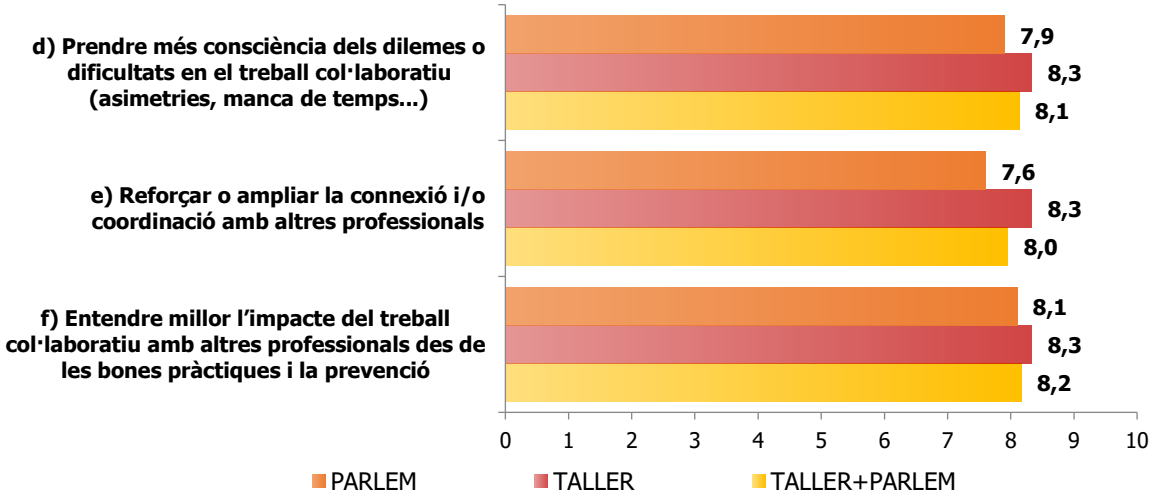

5.6. Habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament

Les valoracions dels efectes en habilitats, eines i estratègies per a l'acompanyament es concentren en les puntuacions de 6 a 9 (veure taula). Tot i que hi ha alguna valoració a la franja baixa o mitjana, cal destacar que més del 15% ha valorat amb la puntuació màxima l'efecte en millorar la comprensió del patiment emocional o necessitats dels familiars.

La comprensió del patiment o les necessitats d'infants i familiars són aspectes que alguns (18,4%) ja tenien prèviament integrats.

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%) (n=38)

Pregunta	Cap efecte (0)	Efecte baix/ mig baix (1-4)	Efecte mig (5)	Efecte mig alt/alt (6-9)	Efecte molt alt (10)	Prèviament integrat
a) Entendre millor el patiment emocional o necessitats de l'infant, adolescent o jove (què està expressant amb determinades conductes, empatitzar...)	0,0	0,0	13,2	57,9	10,5	18,4
b) Entendre millor el patiment emocional o necessitats dels familiars	0,0	0,0	10,5	55,3	15,8	18,4
i) Comunicar-me i relacionar-me més eficaçment amb l'infant/adolescent/jove i els familiars	0,0	0,0	5,3	71,1	10,5	13,2
j) Aprendre eines/estratègies per gestionar millor situacions dilemàtiques	0,0	5,4	10,8	75,7	8,1	0,0
k) Comprendre millor com acompanyar a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental i famílies des d'un enfocament comunitari	0,0	0,0	8,1	70,3	10,8	10,8

En aquest àmbit, com ja s'ha mencionat, la formació té un efecte destacat en la comprensió del patiment emocional de familiars (mitjana 7,8) i especialment en la comunicació efectiva, tant amb l'infant com amb els familiars (8,0)

L'aspecte que rep una valoració més moderada té a veure amb l'aprenentatge d'eines o estratègies per gestionar millor les situacions dilemàtiques (7,1).

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE/HA MILLORAT els següents aspectes...? (%)

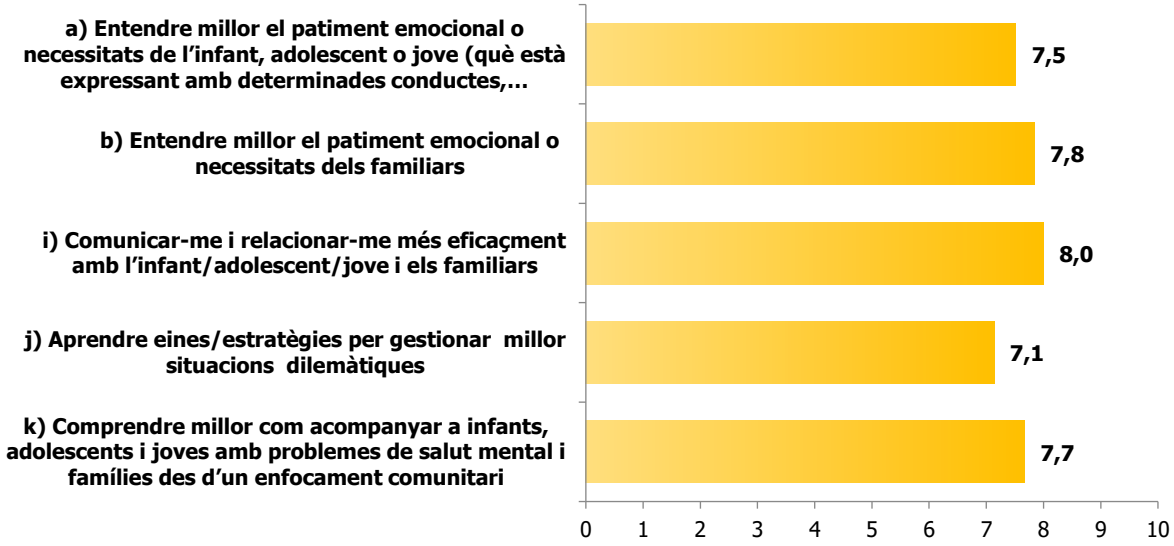

n= 31-37 (efecte valorat entre 0 i 10)

A les entrevistes es comenta que la formació ha permès entendre més com els joves, en comparació amb els adults, expressen el malestar emocional i reinterpretar algunes situacions durant el treball amb joves.

"...potser els adults ho fan (expressió d'emocions) d'una manera diferent als joves. Pot ser els joves ho fan d'una manera molt més explosiva, i l'adult és una mica diferent. Sí que em va fer una mica connectar amb això, amb la manera que igual ho estan fent, que no és per desorganitzar el grup, no és per fer-se notar sinó que és la seva manera d'expressar. 'No és que estigui enfadat amb la meva companya perquè m'ha dit no sé què, sinó que és tot el que jo ja porto al darrere i no he sabut gestionar, o és les dificultats que tinc a casa meva amb els meus pares i que no puc expressar'. Llavors aprendre a donar-li aquest espai diferent aquest jove". (entrevista-professional)

La formació en algun cas aporta estratègies per acompanyar encara que sigui de manera més indirecta buscant a una tercera persona amb qui es pugui identificar l'infant o jove per facilitar la comunicació.

"Vam parlar per exemple a l'hora de comunicar-nos d'intentar buscar alguna altra persona, una tercera persona, un igual... De vegades sí que intento buscar, i això també ens ho van proposar, a una persona que ha passat per quelcom similar i intentar-les ajuntar perquè es comuniquin una miqueta entre elles i puguin trobar... De vegades tu com a professional sempre hi ha una minibarrera, en canvi si trobes a una persona que ha passat per quelcom similar... Fer com aquesta triangulació". (entrevista-professional)

Resultats per tipus de formació

En la dimensió sobre els efectes en habilitats, eines o estratègies d'acompanyament tampoc s'obtenen diferències estadísticament significatives (prova ANOVA) segons l'opció formativa. Per tant, l'esperable avantatge del grup que ha realitzat ambdues formacions no es posa de manifest de manera clara, en canvi, hi hauria una tendència inversa al que seria esperable en l'aspecte sobre la gestió de situacions dilemàtiques (aspecte j).

Dimensió Habilitats, eines i estratègies per l'acompanyament: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (professionals)

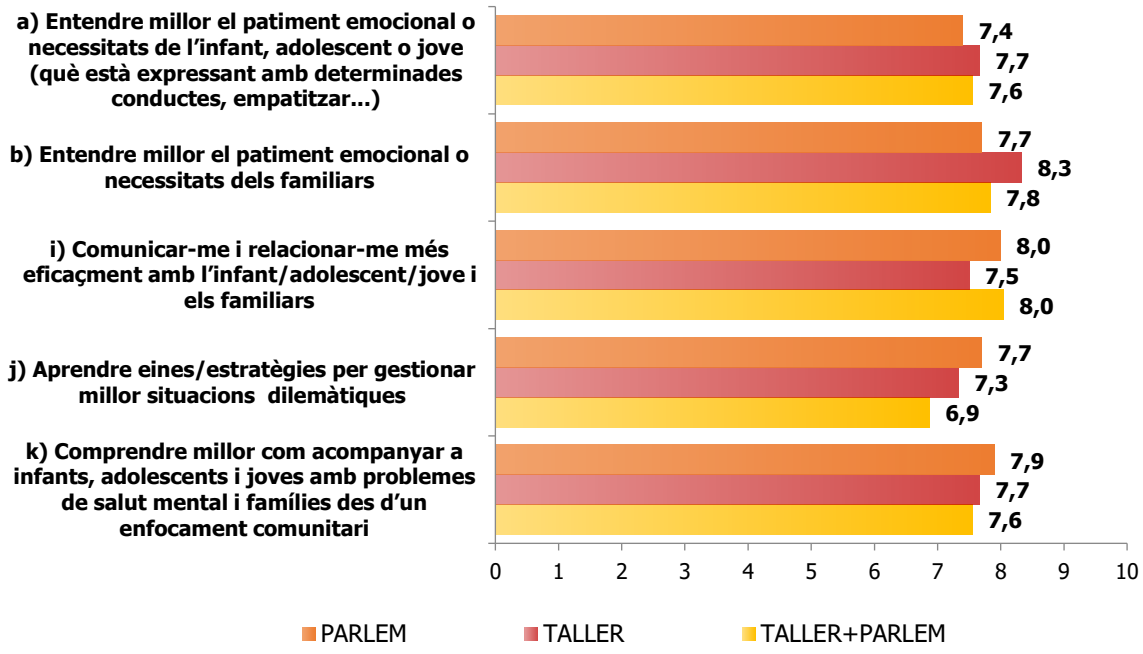

5.7. Valoració global

La percepció sobre l'efecte global de les formacions en la millora de l'acompanyament als familiars rep una valoració de 7,4 i en el cas de l'acompanyament als infants, adolescents o joves és de 7,2.

Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en el les formacions en salut mental infanto-juvenil ha contribuït a MILLORAR... (mitjana)

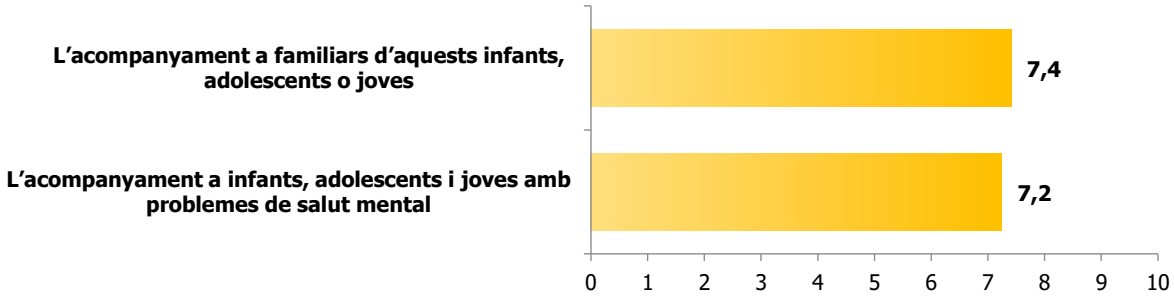

n= 37 (efecte valorat entre 0 i 10)

Resultats per tipus de formació

Novament no s'observen diferències estadísticament significatives (prova ANOVA) segons opció formativa, i la comparativa entre el grup que ha fet el Parlem i ambdues formacions apunta a una tendència que seria inversa a l'esperable.

Valoració global: mitjanes (escala 0-10) dels efectes percebuts segons la formació realitzada (professionals)

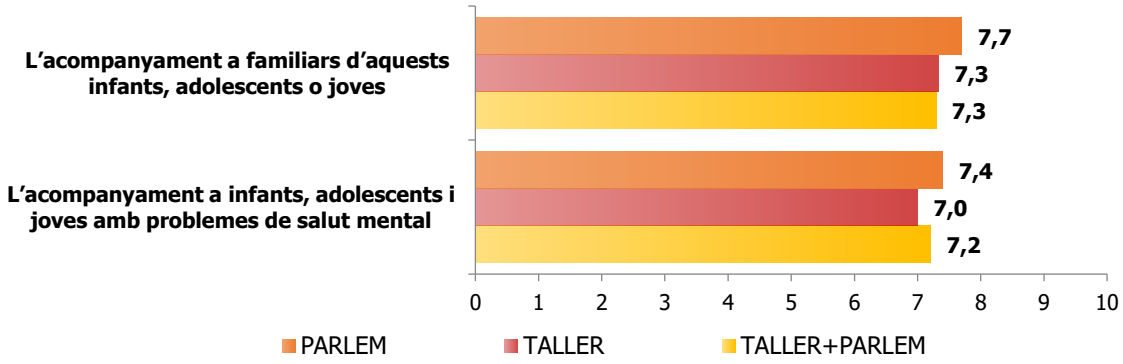

6. Conclusions

Formacions a familiars

L'**efecte percebut** de les formacions en salut mental infanto-juvenil dirigides a familiars **és bastant alt**, les valoracions se situen majoritàriament entre 7 i 8.

En conjunt, la formació ha contribuït de manera **notable** a millorar l'**acompanyament** de l'infant o jove (valoració 7,8) i a la pròpia **autocura** (7,5).

Així mateix, **es perceben avenços en totes les dimensiones avaluades**:

- Els familiars amplien la informació o coneixement sobre la xarxa de salut mental tan pública com comunitària, especialment pel que fa als recursos de la xarxa comunitària de suport a les famílies. Malgrat els avenços, aquest és l'àmbit on hi ha més marge de millora sobre tot en l'aspecte de disposar d'informació sobre on dirigir-se per necessitats específiques (valoració de 6,7).
- Els familiars prenen consciència del model d'abordatge en base a un enfocament sistèmic, comunitari i basat en la recuperació, destaca especialment la valoració d'aquest darrer aspecte (8,4). Addicionalment, entenen més àmpliament les situacions o comportaments que poden obstaculitzar la recuperació (estigma social i autoestigma o determinades dinàmiques familiars).
- Es promou el benestar emocional del familiar, ja que d'una banda, augmenta la confiança en un mateix/a o apoderament per acompanyar i disminueix el sentiment de soledat (8,3), i d'altra banda, es pren més consciència de les pròpies emocions (8,6), de com gestionar-les i de les necessitats d'autocura. Les entrevistes han posat en evidència l'aportació de la formació en sentir-se entesos, validats i menys sols/es a partir de compartir vivències amb altres famílies.
- Els familiars desenvolupen habilitats per comprendre millor el patiment de l'infant o jove, aquest aspecte rep la valoració més alta (8,7), i per comunicar-se de manera més efectiva amb ell/a. L'aprenentatge d'estratègies per gestionar de manera positiva les situacions de tensió, conflicte o risc mostra marge de millora (aspecte valorat amb un 6,7), tot i que les entrevistes posen en evidència que les participants han incorporat noves estratègies per manegar millor les situacions de tensió.

L'efecte o benefici derivat de les formacions és més ampli pels familiars que han realitzat les dues formacions respecte a aquells que només han participat en el Parlem.

Formacions a professionals

L'**efecte percebut** de les formacions en salut mental infanto-juvenil dirigides a professionals **és bastant alt**, les valoracions se situen majoritàriament entre 7 i 8.

En conjunt, la formació ha contribuït de manera **notable** a millorar l'**acompanyament de l'infant o jove** (valoració 7,2) **i dels familiars** (7,4).

Així mateix, **es perceben avenços en totes les dimensiones avaluades**:

- Els professionals amplien la informació o coneixement sobre la xarxa de salut mental tan pública com comunitària. Malgrat els avenços, en aquest àmbit hi ha cert marge de millora (valoració de 7,3).
- Els professionals, sense bagatge previ, prenen consciència del model d'abordatge en base a un enfocament sistèmic basat en la recuperació i l'apoderament (valoracions entorn a 8). Addicionalment, entenen més àmpliament les situacions o comportaments que poden obstaculitzar la recuperació (estigma social i autoestigma o determinades dinàmiques familiars o patrons de relació). En aquest àmbit, cal tenir en compte que aproximadament 1 de 4 professionals ha tret un profit limitat de la formació perquè ja tenia coneixements previs.
- Prenen més consciència dels dilemes i dificultats en l'acompanyament (8,2) i també hi ha certa millora en l'autocura. En aquest sentit, destaquen la formació com a espai de reflexió sobre la pròpia tasca professional i sobre un/a mateix.
- Amplien la comprensió sobre els beneficis i els dilemes associats al treball col·laboratiu i sobre la importància de la coordinació amb altres professionals per fer un bon acompanyament (valoracions entorn a 8).
- La formació facilita comprendre millor el patiment de l'infant o jove i dels seus familiars i fer aprenentatges per comunicar-se de manera més efectiva amb aquests (8,0). L'aprenentatge d'estratègies per gestionar adequadament les situacions dilemàtiques mostra cert marge de millora (aspecte valorat amb un 7,1).

La comparativa entre els/les professionals que han fet totes dues formacions respecte a només el Parlem no aporta resultats clars sobre l'avantatge d'aquests primers en els coneixements o aprenentatges que es deriven de la formacions.

7. Elements de reflexió per a la millora

L'apartat que es presenta a continuació es basa en la informació recollida a partir de les entrevistes i d'una pregunta inclosa a l'enquesta de les edicions 3a i 4a sobre aspectes de millora.

Es plantegen com a elements de reflexió que s'hauran de contrastar amb criteris tècnics per part de les responsables de la formació.

En aquesta línia, els principals elements de reflexió tenen a veure amb:

Allargar/espaiar la formació

Els familiars, principalment, creuen que es dona informació de manera molt condensada, per això alguns proposen allargar la formació amb més sessions per tenir més temps d'aprofundir o per tractar els temes més pausadament. Altres preferirien que les sessions fossin més espaiades en el temps per tenir temps d'assimilar o interioritzar els continguts.

Crear píndoles formatives especialitzades

En el cas del Taller, tan familiars com professionals consideren que es tracten molts temes en poc temps i que es podrien crear píndoles formatives per complementar i aprofundir. Els temes que destaquen fan referència a: gestió emocional, gestió de conflictes, i la gestió o resposta davant de situacions com el suïcidi, autolesions, bullying...

Demanen, sobre tot els professionals, eines, tècniques, estratègies per abordar situacions i problemàtiques específiques.

Considerar el perfil o formació prèvia

En el cas dels professionals, alguns ja tenen coneixements sobre els continguts que es treballen a les formacions, sigui pel tipus de trajectòria laboral o anys d'experiència, pel que proposen que sigui un aspecte a tenir en compte durant la difusió o la inscripció. Aquests comentaris fan referència principalment al Parlem i provenen de professionals no especialitzats en salut mental, però que treballen en una entitat que s'hi dedica o tenen formació prèvia en l'àmbit.

En aquest sentit assenyalen que el Parlem té més sentit per professionals amb poca experiència laboral en l'àmbit de la salut mental.

Reconsiderar la formació a professionals

L'anàlisi dels resultats segons les opcions formatives realitzades és molt coherent en el cas dels familiars, però menys quan es tracta dels professionals. En aquest sentit, caldria revisar o replantejar alguns aspectes que probablement tenen molt a veure amb l'encaix entre expectatives o formació prèvia i continguts treballats.

Replantejar la part teòrica del Parlem

Alguns familiars i professionals proposen que la part més teòrica del Parlem es treballi de manera més àgil o dinàmica, en el sentit que tingui més elements pràctics. Per exemple, no només què és treballar des del model de recuperació sinó plantejar com ho farien des d'aquest model o posar un cas que ho exemplifiqui.

Ampliar la difusió de la informació

En general es valora que s'hauria d'ampliar els canals o espais des d'on es fa difusió d'aquestes formacions i també la difusió de les guies.

D'altra banda, alguns familiars proposen disposar de les guies amb més temps d'anticipació per poder fer una lectura prèvia, mentre que altres senten que necessiten més temps o acompanyament per poder assimilar el contingut d'aquestes.

Altres aspectes més secundaris

També es mencionen altres elements com a propostes a tenir en compte com:

- Aportar informació sobre recursos de la xarxa comunitària o teixit associatiu tenint en compte el territori on resideixen o treballen les persones participants en les accions formatives (professionals).
- Reflexionar sobre possibles dinàmiques que s'estableixen entre els formadors amb mirada o perspectiva de gènere (professionals).
- Repensar la durada de les sessions, tenint en compte elements com el funcionament a mesura que avança la sessió o l'assistència... (professionals)
- Aportar pautes sobre aspectes relacionats amb la privacitat i la confidencialitat si es treballa a partir de situacions viscudes pels participants (professionals).
- Incloure la perspectiva de gènere i tractar els biaixos en salut mental (professionals).

Aspectes que influeixen en l'impacte de la formació

D'altra banda, s'han identificat alguns aspectes que poden influir en els efectes o beneficis que aporten les formacions i per això s'exposen a continuació:

- L'assistència parcial en una formació tan curta pot limitar els efectes com també el fet que algunes persones participants no es llegeixen les guies en profunditat, sigui per manca de temps o en el cas d'alguns familiars per la saturació emocional associada al moment vital en el que estan.
- Les trobades online faciliten la participació, especialment quan les persones venen de territoris allunyats, però alguns participants troben a faltar la presencialitat i consideren que el format online limita el tipus d'activitats que es realitzen o tenen problemes amb les noves tecnologies.
- L'estat emocional de la persona participant, pot influir en el benefici que s'extreu, per exemple situacions de patiment molt intens poden limitar-lo.
- Les diferències en els coneixements o experiència prèvia entre els participants d'un mateix grup dificulten adequar la informació o les dinàmiques a les necessitats o expectatives d'aquests.

8. Annex

8.1. Bibliografia consultada

Bibliografia sobre el model d'atenció i de recuperació, l'estigma en salut mental i les necessitats en salut mental:

- ActivaMent Catalunya Associació (2019). *Manual para la recuperación y la autogestión del bienestar*.
- Confederación Salud Mental España (2015). *Estudio Salud mental e inclusión social. Situación actual y recomendaciones contra el estigma*. Madrid.
- Cooperativa ETCS (2016). *Síntesi de l'informe de resultats del diagnòstic de necessitats d'informació en salut mental*.
- Fundació Pere Tarrés i FSMC (2016). *Atenció a la salut mental infantil i adolescent a Catalunya*.
- IMSERSO (2007). *Modelo de atención a las personas con enfermedad mental grave*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Obertament (2016). *El estigma y la discriminación en salud mental en Cataluña*.

Bibliografia sobre instruments:

- *Parental Stress Scale* (1995).
- *Cuestionario de Necesidades Familiares de personas con Trastornos Mentales Graves* (CNF-TMG) (2012).

Bibliografia sobre els efectes o beneficis de formacions similars dirigides a familiars.

- Casañas, R., Mas-Expósito, L., Teixidó, M. y Lalucat-Jo, Ll. (2020). Programas de alfabetización para la promoción de la salud mental en el ámbito escolar. Informe SESPAS 2020. *Gaceta Sanitaria, 34*, 39-47.
- Marsico, K. F., Wang, C., & Liu, J. L. (2022). Effectiveness of Youth Mental Health First Aid training for parents at school. *Psychology in the Schools, 59*, 1701-1716.
- McCrossin, J., Lach, L., & McGrath, P. (2022). Content analysis of parent training programs for children with neurodisabilities and mental health or behavioral problems: a scoping review. *Disability and Rehabilitation*, *45*(1), 154-169.
- Morgan, A. J., Fischer, J. A., Hart, L. M., Kelly, C. M., Kitchener, B. A., Reavley, N. J., Yap, M. B. H., Cvetkovski, S., & Jorm, A. F. (2019). Does Mental Health First Aid training improve the mental health of aid recipients? The training for parents of teenagers randomised controlled trial. *BMC Psychiatry, 19* (Article número 99).
- Morgan, A. J., Fischer, J. A., Hart, L. M., Kelly, C. M., Kitchener, B. A., Reavley, N. J., Yap, M. B. H., & Jorm, A. F. (2020). Long-term effects of Youth Mental Health First Aid training: randomized controlled trial with 3-year follow-up. *BMC Psychiatry, 20* (Article número 487).

Bibliografia sobre els efectes o beneficis de formacions similars dirigides a professionals.

- Cerully, J. L., Collins, R. L., Wong, E. C. Roth, E., Marks, J. S., & Yu, J. (2015). *Effects of stigma and discrimination reduction trainings conducted under the California Mental Health Services Authority: An evaluation of the National Alliance on Mental Illness Adult Programs*. Santa Monica, CA: RAND Corporation.
- Klein, P., Faireweather, A. K., & Lawn, S. (2022). The impact of educational interventions on modifying health practitioners' attitudes and practice in treating people with borderline personality disorder: an integrative review. *Systematic Reviews, 11* (article núm. 108).
- Kutcher S., Wei, Y, Gilberds, H., Ubuguyu, O., Njau, T., Brown, A., Sabuni, N,, Magimba, A., & Perkins, K. (2016). A school mental health literacy curriculum resource training approach: effects on Tanzanian teachers' mental health knowledge, stigma and help-seeking efficacy. *International Journal of Mental Health Systems*, *4*.
- Los, F. S., Molen, H. F., Boer, A., Hulshof, C., Ketelaar, S., & Nieuwenhuijsen, K. (2022). Workers' health surveillance targeting mental health: evaluation of a training. *Occupational Medicine, 72*, 244-247.
- Morgan, A. J., Ross, A., & Reavley, N. J. (2018). Systematic review and meta-analysis of Mental Health First Aid training: Effects on knowledge, stigma, and helping behavior. *PLoS ONE, 13*(5).
- Wissow, L., Gadomski, A., Roter, D., Larson, S., Lewis, B., & Brown, J. (2011). Aspects of mental health communication skills training that predict parent and child outcomes in pediatric primary care. *Patient Education and Counselling, 82*, 226-232.

8.2. Línia de punts de les entrevistes

Familiars

Ref. 11.4348
Avaluació del projecte de
Formació en Salut Mental Infanto-Juvenil

GUIÓ ENTREVISTA – FAMILIARS

Introducció. Centrat. Consignes prèvies. *2-3 min*

Agraïment de la col·laboració.

Presentació de **D'EP Institut**.

Consignes generals

a. Metodologia qualitativa.
b. Característiques que fan que participin en l'entrevista: participació en les formacions Parlem i Taller de familiars del projecte de formació en salut mental infanto-juvenil (important que hagi participat en ambdues).
c. Funcionament: sinceritat, anonimat...
d. Durada: 45-60 minuts.
e. Gravació.
f. Idioma.
g. Telèfon mòbil apagat o en silenci.

Ubicació del tema de discussió: Aprofundir en els efectes o beneficis que ha tingut la seva participació en les formacions Parlem i Taller i identificar processos de millora.

Sol·licitud **consentiment per gravació en àudio.**

1

Valoració general *10 minuts*

Abans de començar, per situar-me una mica, has participat en el PARLEM i en el TALLER? (si ja ho sabem, només confirmar...)

Quan els vas fer? (si tenim informació prèvia, només confirmar...)

Començarem amb una pregunta general sobre els possibles beneficis/efectes i després t'aniré preguntant sobre diferents temes.

Pensant només en el PARLEM, què destacaries? Quin ha estat el <u>principal</u> benefici o efecte per tu d'aquesta formació?

Pensant només en el TALLER, què destacaries? Quin ha estat el <u>principal</u> benefici o efecte per tu d'aquesta formació?

2

Valoració aspectes específics *35 minuts*

Ara et preguntaré sobre una sèrie d'aspectes. Tingues en compte que és possible que alguns d'ells no els hagueu treballat o els hagueu tocat més per sobre, per tant és possible que m'hagis de dir que no hi hagut cap efecte.

Parlarem conjuntament del Parlem i del Taller, excepte que vulguis destacar alguna diferència a tenir en compte.

1. **Les formacions t'han servit per tenir més informació sobre la XARXA DE RECURSOS en salut mental infanto-juvenil** (públics o comunitaris (GAM, associacions...))**? En quin sentit** (més informació, entendre millor com funciona, més claredat...)**?**

2. **Arrel de les formacions, ha canviat la teva visió sobre què és un problema de SALUT MENTAL o l'enfocament de com afrontar-ho? En quin sentit?** (enfocament comunitari, model de recuperació, empoderament-no sobreprotecció, estigma, auto-cura...)

3. **Les formacions han tingut per tu algun efecte en l'EMPODERAMENT o sentiment de capacitat per acompanyar? En quin sentit?** (identificar les meves fortaleses i dificultats com acompanyant, ser més conscient de què puc fer per acompanyar o tenir una participació més activa/responsabilitzar-me de la cura i l'autocura, auto-organitzar-me o entrar en el món associatiu?)

4. **I per sentir-te menys SOL/A? En quin sentit?** (sentir-te més connectat, escoltat, entès, aprendre a partir de l'experiència d'altres...?)

3

5. **Les formacions t'han servit per entendre millor el PATIMENT EMOCIONAL/PSICOLÒGIC del teu familiar? En quin sentit?** (què està expressant amb determinades conductes, empatitzar més, entendre com ho viu?)

6. **I per adonar-te de les teves NECESSITATS com a persona que acompanya? En quin sentit?** (l'impacte emocional que ha tingut per tu? Com cuidar-te? O cuidar-te més?)

7. **Consideres que la formació t'ha donat eines per COMUNICAR-TE/RELACIONAR-TE millor amb el teu familiar? En quin sentit** (escolta, silencis, assertivitat, manera de dir les coses?)

8. **Creus que t'ha ajudat a identificar/gestionar millor les teves EMOCIONS? En quin sentit** (identificar i gestionar emocions, gestionar la culpa, vergonya, inseguretats, pors, sobre-exigència, frustració?)

9. **I a tenir eines per gestionar millor situacions de CONFLICTE o RISC** (analitzar sentiments, pensaments, conductes; identificar respostes alternatives?)

4

Processos de millora *5 minuts*

10. **Hi hauria algun aspecte o procés a millorar en el Parlem o Taller o creus que seria útil introduir algun canvi?**

11. **Hi hagut alguna dificultat o incidència durant les formacions que ha limitat treure el màxim benefici?**

5

Professionals

Ref. 11.4348
Avaluació del projecte de
Formació en Salut Mental Infanto-Juvenil

GUIÓ ENTREVISTA – PROFESSIONALS

Introducció. Centrat. Consignes prèvies. *2-3 min*

Agraïment de la col·laboració.

Presentació de **D'EP Institut**.

Consignes generals

a. Metodologia qualitativa.
b. Característiques que fan que participin en l'entrevista: participació en les formacions Parlem i Taller de professionals del projecte de formació en salut mental infanto-juvenil (important que hagi participat en ambdues).
c. Funcionament: sinceritat, anonimat...
d. Durada: 45-60 minuts.
e. Gravació.
f. Idioma.
g. Telèfon mòbil apagat o en silenci.

Ubicació del tema de discussió: Aprofundir en els efectes o beneficis que ha tingut la seva participació en les formacions Parlem i Taller i identificar processos de millora.

Sol·licitud **consentiment per gravació en àudio**.

1

Valoració general *10 minuts*

Abans de començar, per situar-me una mica, has participat en el PARLEM i en el TALLER? (si ja ho sabem, només confirmar...)

Quan els vas fer? (si tenim informació prèvia, només confirmar...)

Començarem amb una pregunta general sobre els possibles beneficis/efectes i després t'aniré preguntant sobre diferents temes.

Pensant només en el PARLEM, què destacaries? Quin ha estat el principal benefici o efecte per tu d'aquesta formació?

Pensant només en el TALLER, què destacaries? Quin ha estat el principal benefici o efecte per tu d'aquesta formació?

2

Valoració aspectes específics *35 minuts*

Ara et preguntaré sobre una sèrie d'aspectes. Tingues en compte que és possible que alguns d'ells no els hagueu treballat o els hagueu tocat més per sobre, per tant és possible que m'hagis de dir que no hi hagut cap efecte.

Parlarem conjuntament del Parlem i del Taller, excepte que vulguis destacar alguna diferència a tenir en compte.

1. **Les formacions t'han servit per tenir més informació sobre la XARXA DE RECURSOS en salut mental infanto-juvenil** (públics o comunitaris (GAM, associacions...))**? En quin sentit** (més informació, entendre millor com funciona, rols, més claredat...)**?**

2. **Arrel de les formacions, ha canviat la teva visió sobre què és un problema de SALUT MENTAL o l'enfocament de com afrontar-ho? En quin sentit?** (perspectiva sistèmica, abordatge sistèmic, treball col·laboratiu, enfocament comunitari, model de recuperació, empoderament-no sobreprotecció, estigma, auto-cura...)

3. **T'ha servit per connectar amb altres professionals i detectar com treballar de manera més COORDINADA? En quin sentit?** (compartir experiències amb altres professionals, buscar espais per fer reunions, fer més xarxa...)

4. **I per enfortir el TREBALL COL·LABORATIU amb altres professionals? En quin sentit?** (canals de derivació, seguiment i treball interdisciplinari, atenció integrada vs. fragmentada, bones pràctiques... saber com fer-ho...)

3

5. **Les formacions t'han servit per entendre millor el PATIMENT PSICOLÒGIC i/o identificar millor les NECESSITATS dels infants i joves amb problemes de SM? En quin sentit?** (què està expressant amb determinades conductes, empatitzar més, entendre com ho viu? Necessitats de suport?)

6. **Les formacions t'han servit per entendre millor el PATIMENT PSICOLÒGIC i/o identificar millor les NECESSITATS dels familiars? En quin sentit?** (com arriben, empatitzar més, entendre com ho viuen, entendre que són "subjecte" d'atenció i suport?)

7. **I per adonar-te de les TEVES NECESSITATS com a persona que acompanya? En quin sentit?** (l'impacte emocional d'alguns casos? Com cuidar-te? O cuidar-te més? Necessitats de suport?) Dilemes i dificultats derivades de dinàmiques de treball?

8. **Consideres que la formació t'ha donat eines per COMUNICAR-TE/RELACIONAR_TE millor amb infants i joves i els seus familiars? En quin sentit** (escolta, silencis, assertivitat, com informar o manera de dir les coses?)

9. **Creus que t'ha ajudat a identificar/gestionar millor les teves FORTALESES I DIFICULTATS en l'atenció de casos amb problemes de salut mental? En quin sentit** (identificar i gestionar dilemes, identificar emocions, gestionar inseguretats, contradiccions, pors, frustració?)

4

10. **I a tenir eines per gestionar millor situacions de CONFLICTE o RISC** (analitzar sentiments, pensaments, conductes; identificar respostes alternatives?)

Processos de millora *5 minuts*

11. **Hi hauria algun aspecte o procés a millorar en el Parlem o Taller o creus que seria útil introduir algun canvi?**

12. **Hi hagut alguna dificultat o incidència durant les formacions que ha limitat treure el màxim benefici?**

5

8.3. Qüestionaris (versió Word)

Familiars

Enquesta a participants en les formacions en salut mental infanto-juvenil per a familiars

La Federació Salut Mental Catalunya et convida a participar en un estudi sobre els efectes o beneficis que tenen les formacions en salut mental infanto-juvenil dirigides a familiars. Es a dir, volem saber: Què us ha aportat a vosaltres?

Per això et demanem que responguis el qüestionari que trobaràs a continuació.

Les teves respostes són confidencials i només s'analitzaran de forma agregada amb la resta de respostes.

BLOC 1: Dades de participació

A continuació et plategem algunes preguntes per conèixer les característiques de la teva participació.

1. En quina formació/formacions has participat? (marca totes les que corresponguin)

☐ PARLEM de Salut Mental Infanto-Juvenil
☐ TALLER capacitació en Salut Mental Infanto-Juvenil

2. En quina edició has participat?

☐ Tardor 2022 (set.-nov.)
☐ Primavera 2023 (abril-juny)
☐ Tardor 2023 (set.-nov.)
☐ No ho recordo

3. En quantes sessions has pogut participar? (filtre segons p1)

	Cap	1 sessió	2 sessions	3 sessions	No ho recordo
En el Parlem	☐	☐	☐	☐	☐
En el Taller	☐	☐	☐	☐	☐

4. Quina lectura has pogut fer de les guies...?

	L'he fullejat	He llegit algun o diversos capítols	He llegit tota o major part de la guia	No ho recordo
La xarxa de salut mental: orientacions i suports	☐	☐	☐	☐
Autolesions en infants, adolescents i joves	☐	☐	☐	☐
Aillament en infants, adolescents i joves	☐	☐	☐	☐
Situacions de tensió i conflicte en infants, adolescents i joves	☐	☐	☐	☐

BLOC 2: Explicació general

A continuació et plantejarem una sèrie de preguntes. Per cada pregunta et demanem que valoris quin **EFECTE** (en una escala del 0 al 10) ha tingut per tu la participació en la o les formacions en salut mental infanto-juvenil.

Dos aclariments:

L'opció "Prèviament integrat" és per indicar que aquell aspecte ja el tenies força desenvolupat o integrat ABANS de les formacions, per tant amb molt poc marge de canvi o millora.

L'opció "0" respondria al fet que: pot ser que consideris que aquest aspecte s'ha treballat poc o pot ser que per tu no hagi estat útil.

BLOC 3: Informació i model d'abordatge

A continuació, parlarem d'aspectes relacionats amb la informació i el model o forma d'abordar els problemes de salut mental.

5. Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE EN/HA MILLORAT els següents aspectes...

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Prèviament integrat	No ho sé
a) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa pública de salut mental infanto-juvenil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa comunitària i/o teixit associatiu (ex.: associacions, grups d'autoajuda, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Disposar d'informació per saber on dirigir-me segons la necessitat (ex.: com a familiar, davant d'una situació de crisi...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Prendre consciència sobre què és i quins efectes té l'estigma social i l'autoestigma	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Identificar i moderar actituds o conductes que poden contribuir a mantenir determinats patrons de relació disfuncionals (ex.: deixar espai perquè aprengui a afrontar els problemes...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Creure en les possibilitats que el meu familiar avanci cap a la recuperació o el benestar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Entendre la necessitat que tota la família (ex.: ambdós progenitors, germans...) entengui i participi en l'acompanyament	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

BLOC 4: Estratègies en l'acompanyament

Seguidament, trobaràs algunes preguntes relacionades amb les estratègies per a l'acompanyament, com et posiciones en el rol d'acompanyant o com a persona que necessita cuidar-se.

6. Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE EN/HA MILLORAT els següents aspectes...

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Prèviament integrat	No ho sé
a) Confiar més en les meves habilitats per acompanyar al meu familiar	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
b) Identificar necessitats de suport i recursos per l'acompanyament	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
c) Sentir-me menys sol/a, sentir-me entès/a per altres persones en situacions similars	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
d) Entendre millor el patiment emocional del meu familiar (ex.: què està expressant amb determinades conductes, empatitzar...)	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
e) Prendre més consciència de les meves emocions, i parlar més sobre el que sento	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
f) Cuidar-me millor (identificar les meves necessitats, buscar o permetre'm espais per mi)	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
g) Comunicar-me i relacionar-me més eficaçment amb el meu familiar (ex.: escoltar, saber què dir, com apropar-me, respectar el silenci o negativa a parlar...)	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
h) Gestionar/moderar millor emocions que em provoquen malestar (ex.: culpa, vergonya, inseguretats, sobreexigència, frustració...)	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
i) Aprendre eines/estratègies per gestionar de manera positiva situacions de tensió, conflicte o risc	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
j) Comprendre millor com acompanyar a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental des d'un enfocament comunitari	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□

BLOC 5: Visió global i altres efectes

7. Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en les formacions en salut mental infanto-juvenil ha contribuït a MILLORAR...

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	No ho sé
a) L'acompanyament del teu familiar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) La teva pròpia auto-cura	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Participar en les formacions, t'ha aportat algun altre benefici o valor addicional? Quin?

_____

_____

_____

BLOC 6: Dades sociodemogràfiques

Per tal de caracteritzar el perfil de les persones que han participat en l'enquesta us sol·licitem la informació següent:

Gènere: ❒ Home ❒ Dona ❒ No binari

Edat: _____

Quina relació tens amb la persona que pateix el problema de salut mental? Ets...

- ☐ Mare
- ☐ Pare
- ☐ Germà/Germana
- ☐ Parella
- ☐ Altres tipus de relació. Quin? _____

Quina edat té la persona que pateix el problema de salut mental? _____

Has participat en altres serveis/activitats de la Federació Salut Mental Catalunya?

- ☐ No, cap
- ☐ Espai Situa't
- ☐ Programes psicoeducatius
- ☐ Prospect-Empoderament
- ☐ Grups d'Ajuda Mútua (GAM)
- ☐ Formació per dinamitzar Grups d'Ajuda Mútua (GAM)
- ☐ Altres. Quin?_____

Des que vas participar en les accions formatives PARLEM i/o TALLER, t'has vinculat a algun nou servei o entitat de salut mental? Quin?

_____

Per últim, l'estudi també contempla la realització d'entrevistes individuals per aprofundir en alguns dels aspectes que us acabem de plantejar. Si estàs interessat/da a participar, si us plau indica a continuació el teu correu electrònic.

Aquesta pregunta és opcional, només s'utilitzarà a efectes de participar en l'entrevista per a aquest estudi, en cap cas s'utilitzarà per a altres fins.

_____

MOLTES GRÀCIES PER LES TEVES RESPOSTES!

Professionals

Enquesta a participants en les formacions en salut mental infanto-juvenil per a professionals

La Federació Salut Mental Catalunya et convida a participar en un estudi sobre els efectes o beneficis que tenen les formacions en salut mental infanto-juvenil dirigides a professional. És a dir, volem saber: Què us ha aportat a vosaltres?

Per això et demanem que responguis el qüestionari que trobaràs a continuació.

Les teves respostes són confidencials i només s'analitzaran de forma agregada amb la resta de respostes.

BLOC 1: Dades de participació

A continuació et plategem algunes preguntes per conèixer les característiques de la teva participació.

1. En quina formació/formacions has participat? (marca totes les que corresponguin)

☐ PARLEM de Salut Mental Infanto-Juvenil
☐ TALLER capacitació en Salut Mental Infanto-Juvenil

2. En quina edició has participat?

☐ Tardor 2022 (set.-nov.)
☐ Primavera 2023 (abril-juny)
☐ Tardor 2023 (set.-nov.)
☐ No ho recordo

3. En quantes sessions has pogut participar? (filtre segons p1)

	Cap	1 sessió	2 sessions	3 sessions	No ho recordo
En el Parlem	☐	☐	☐	☐	☐
En el Taller	☐	☐	☐	------	☐

4. Quina lectura has pogut fer de les guies...?

	L'he fullejat	He llegit algun o diversos capítols	He llegit tota o major part de la guia	No ho recordo
La xarxa de salut mental: orientacions i suports	☐	☐	☐	☐
Autolesions en infants, adolescents i joves	☐	☐	☐	☐
Aillament en infants, adolescents i joves	☐	☐	☐	☐
Situacions de tensió i conflicte en infants, adolescents i joves	☐	☐	☐	☐

BLOC 2: Explicació general

A continuació et plantejarem una sèrie de preguntes. Per cada pregunta et demanem que valoris quin **EFECTE** (en una escala del 0 al 10) ha tingut per tu la participació en la o les formacions en salut mental infanto-juvenil.

Dos aclariments:

L'opció "Prèviament integrat" és per indicar que aquell aspecte ja el tenies força desenvolupat o integrat ABANS de les formacions, per tant amb molt poc marge de canvi o millora.

L'opció "0" respondria al fet que: pot ser que consideris que aquest aspecte s'ha treballat poc o pot ser que per tu no hagi estat útil.

BLOC 3: Informació i model d'abordatge

A continuació, parlarem d'aspectes relacionats amb la informació i el model o forma d'abordar els problemes de salut mental.

5. Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE EN/HA MILLORAT els següents aspectes...

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Prèviament integrat	No ho sé
a) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa pública de salut mental infanto-juvenil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Disposar d'informació/coneixements sobre la xarxa comunitària i/o teixit associatiu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Entendre la necessitat d'un abordatge sistèmic	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Entendre l'abordatge des d'un model de recuperació (centrat en la persona, les seves potencialitats, interessos, valors...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Treballar per facilitar l'empoderament (visibilitzant o posant èmfasi en les habilitats i punts forts)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Prendre consciència sobre què és i quins efectes té l'estigma social i l'autoestigma	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Identificar actituds o conductes discriminatòries, paternalistes (pròpies o de l'entorn) o patrons de relació disfuncionals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

BLOC 4: Estratègies en l'acompanyament

Seguidament, trobaràs algunes preguntes relacionades amb el treball com a professional i les estratègies d'acompanyament.

6. Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en les formacions en salut mental infanto-juvenil HA TINGUT EFECTE EN/HA MILLORAT els següents aspectes...

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Prèviament integrat	No ho sé
a) Entendre millor el patiment emocional o necessitats de l'infant, adolescent o jove (què està expressant amb determinades conductes, empatitzar...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Entendre millor el patiment emocional o necessitats dels familiars	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Prendre més consciència dels dilemes o dificultats en l'acompanyament com a professional (crear espai de confiança, confidencialitat, mirada familiar sistèmica...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Prendre més consciència dels dilemes o dificultats en el treball col·laboratiu (asimetries, manca de temps...)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Reforçar o ampliar la connexió i/o coordinació amb altres professionals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Entendre millor l'impacte del treball col·laboratiu amb altres professionals des de les bones pràctiques i la prevenció	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Identificar necessitats de suport i recursos per millorar l'acompanyament com a professionals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h) Cuidar-me millor (identificar les meves necessitats, tenir espais de reflexió, coordinació, assessorament o suport, evitar *burnout*)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
i) Comunicar-me i relacionar-me més eficaçment amb l'infant/adolescent/jove i els familiars	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
j) Aprendre eines/estratègies per gestionar millor situacions dilemàtiques	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
k) Comprendre millor com acompanyar a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental i famílies des d'un enfocament comunitari	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

BLOC 5: Visió global i altres efectes

7. Valora de 0 (Gens/Cap efecte) a 10 (Totalment), fins a quin punt participar en les formacions en salut mental infanto-juvenil ha contribuït a MILLORAR....

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	No ho sé
a) L'acompanyament a infants, adolescents i joves amb problemes de salut mental	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) L'acompanyament a familiars d'aquests infants, adolescents o joves	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Participar en les formacions, t'ha aportat algun altre benefici o valor addicional? Quin?

_____

_____

_____

BLOC 6: Dades sociodemogràfiques

Per tal de caracteritzar el perfil de les persones que han participat en l'enquesta us sol·licitem la informació següent:

Gènere: ❒ Home ❒ Dona ❒ No binari

Edat: _____

Quin és el teu perfil professional?

- ☐ Educador/a social
- ☐ Professorat
- ☐ Monitor/a de lleure
- ☐ Infermer/a
- ☐ Terapeuta ocupacional
- ☐ Pedagog/a
- ☐ Altres. Quin? _____

Has participat en altres serveis/activitats de la Federació Salut Mental Catalunya?

- ☐ No, cap
- ☐ Espai Situa't
- ☐ Programes psicoeducatius
- ☐ Prospect-Empoderament
- ☐ Grups d'Ajuda Mútua (GAM)
- ☐ Formació per dinamitzar Grups d'Ajuda Mútua (GAM)
- ☐ Altres. Quin?_____

Des que vas participar en les accions formatives PARLEM i/o TALLER, t'has coordinat amb algun nou servei o entitat de salut mental o de la resta de la xarxa comunitària? Quin/a?

_____

Per últim, l'estudi també contempla la realització d'entrevistes individuals per aprofundir en alguns dels aspectes que us acabem de plantejar. Si estàs interessat/da a participar, si us plau indica a continuació el teu correu electrònic.

Aquesta pregunta és opcional, només s'utilitzarà a efectes de participar en l'entrevista per a aquest estudi, en cap cas s'utilitzarà per a altres fins.

_____

MOLTES GRÀCIES PER LES TEVES RESPOSTES!

Contacte D'EP Institut

DEP INSTITUT, S.L.
CIF: B65474074

C. Aragó 631-633 planta baixa
08026 Barcelona
93 135 24 00
www.dep.net